

**UCHWAŁA NR XIII/87/2025
RADY GMINY ŻŁOTA**

z dnia 27 marca 2025 r.

w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465) oraz art. 8 ust. 1, art. 11 ust. 4 i art. 13 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 278) Rada Gminy Żłota uchwala, co następuje:

§ 1. Wyznacza się obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Żłota

§ 2. Granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Żłota określa załącznik graficzny, stanowiący integralną część uchwały.

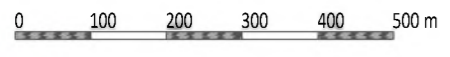
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żłota.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

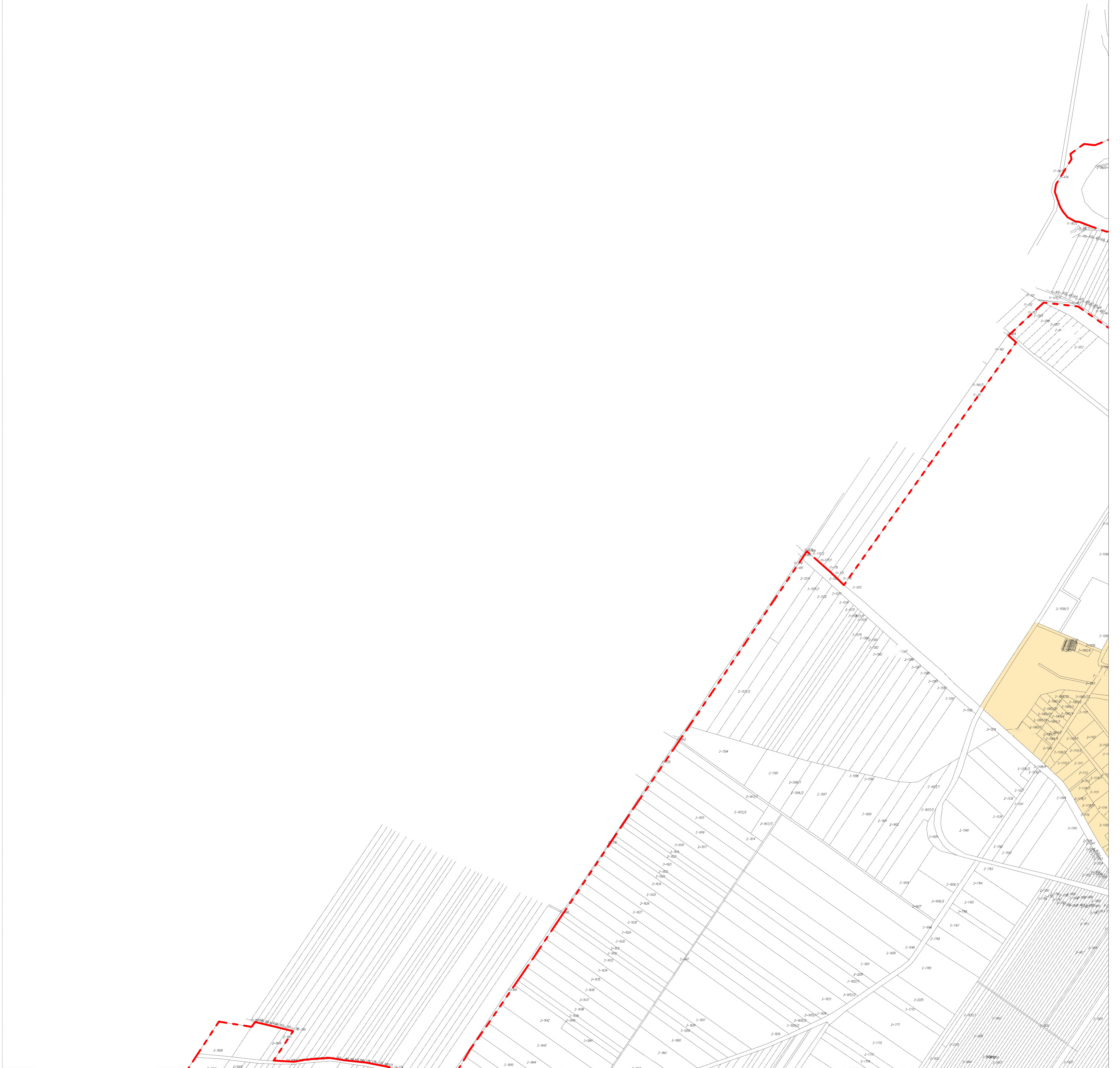
Przewodniczący Rady Gminy
Żłota

Lucjan Adamczyk

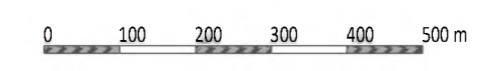
Arkusz 1
SKALA 1:5000

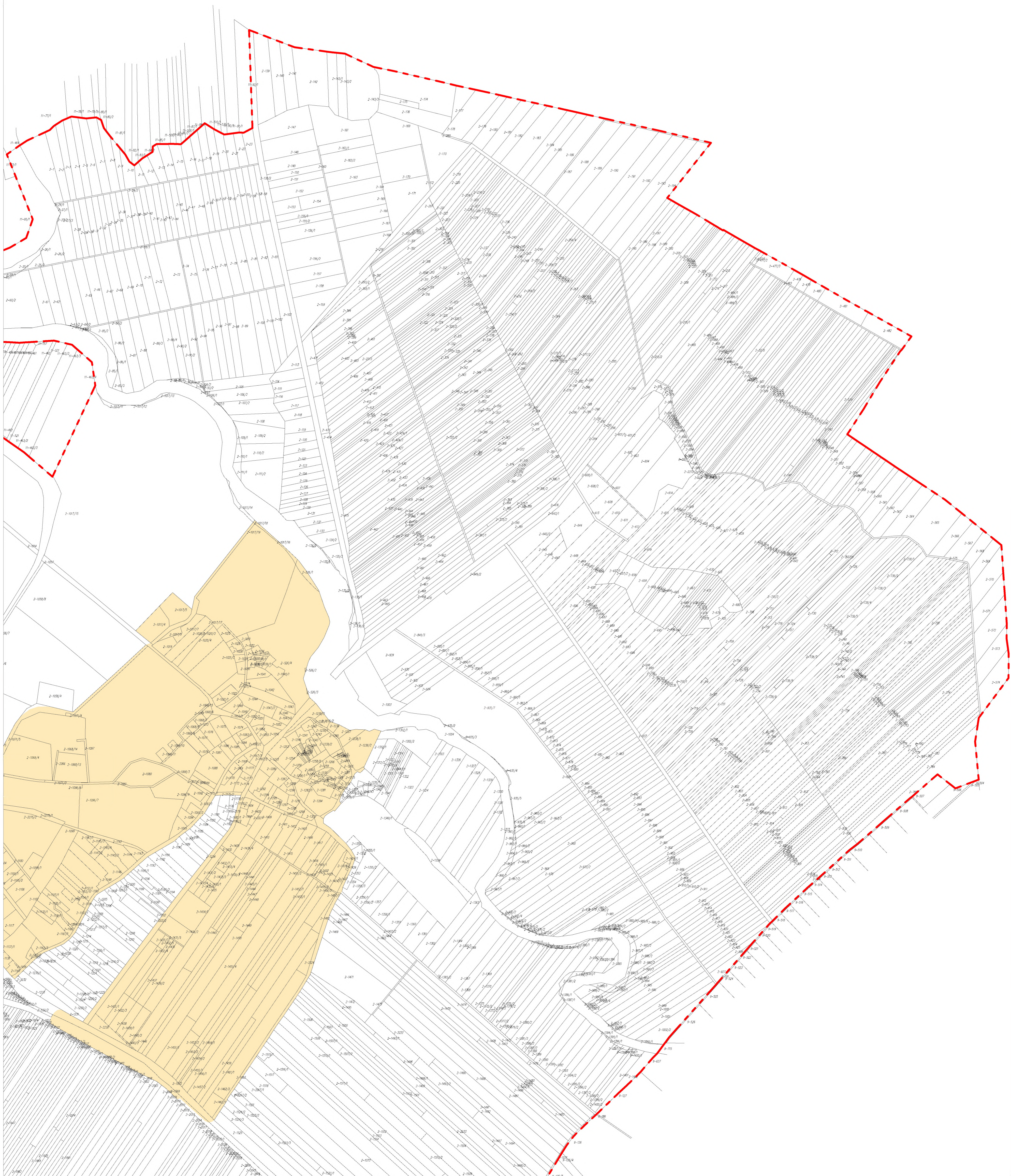
- - - obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji - podobszar nr 2 - Chroberz
- granica działki

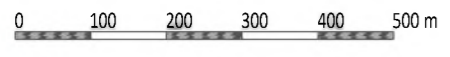
Arkusz 2
SKALA 1:5000

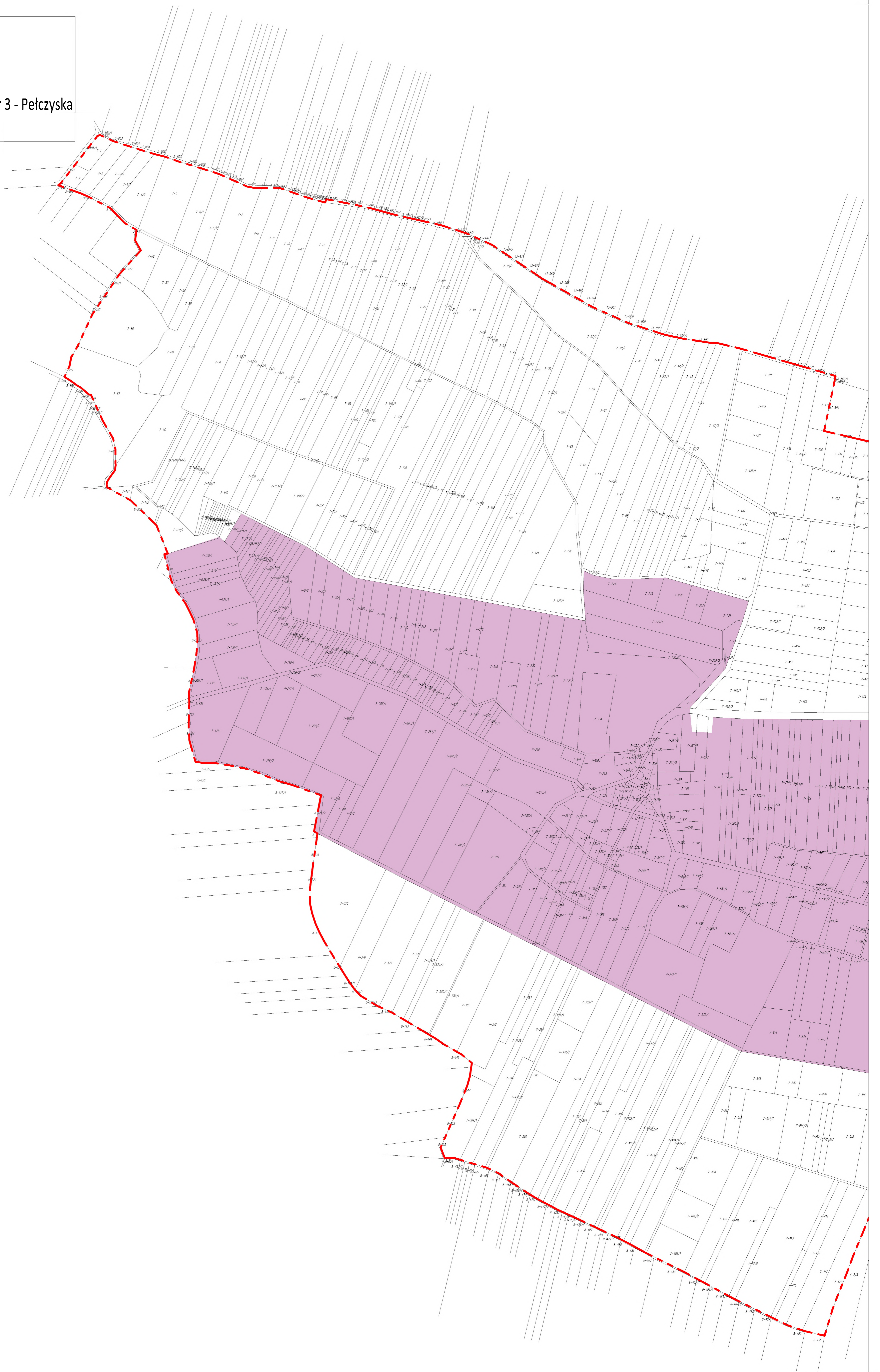
- - - obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji - podobszar nr 2 - Chroberz
- granica działki

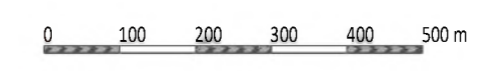
Arkusz 1
SKALA 1:5000

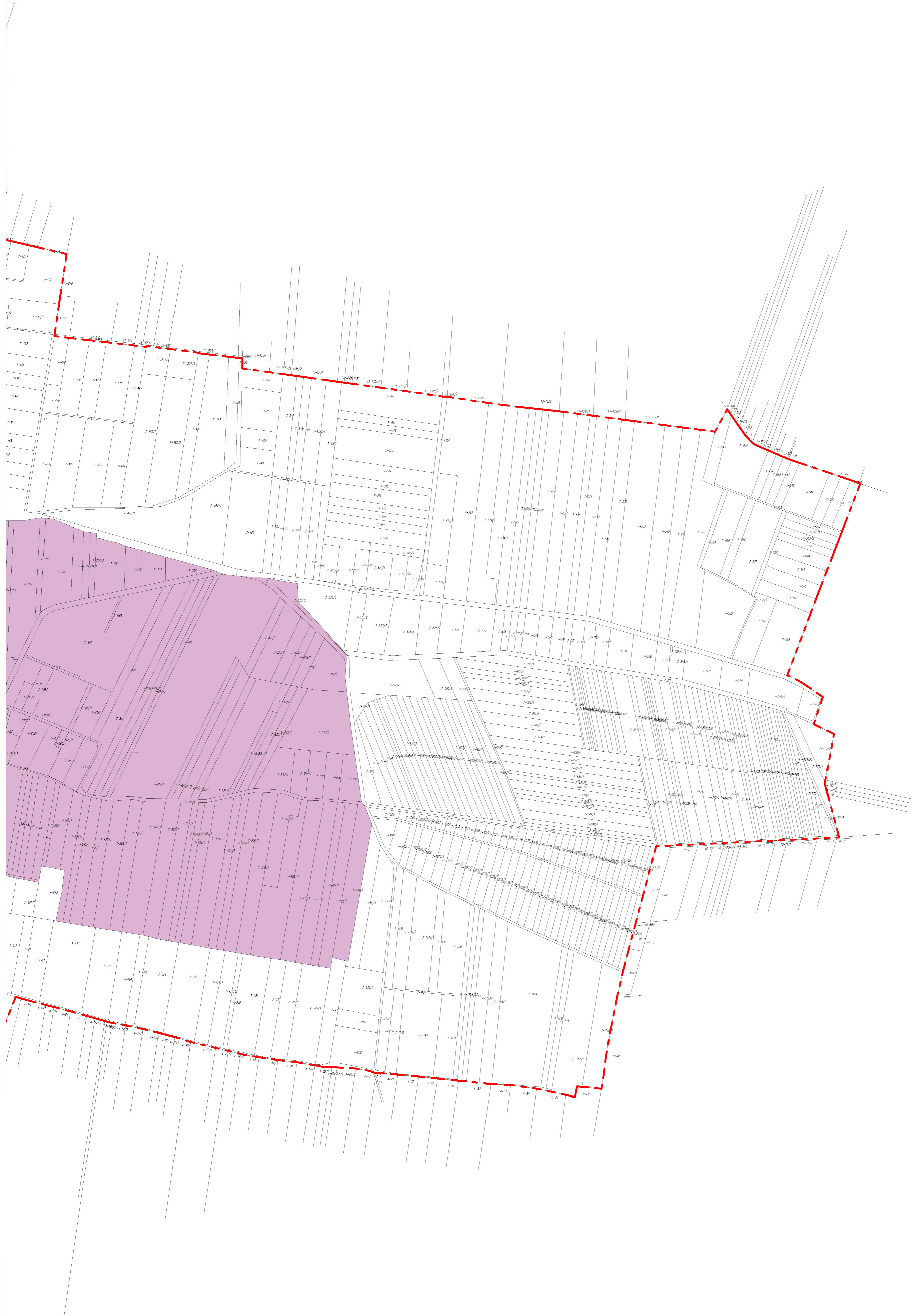
- - - obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji - podobszar nr 3 - Pełczyska
- granica działki

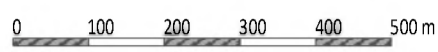
Arkusz 2
SKALA 1:5000

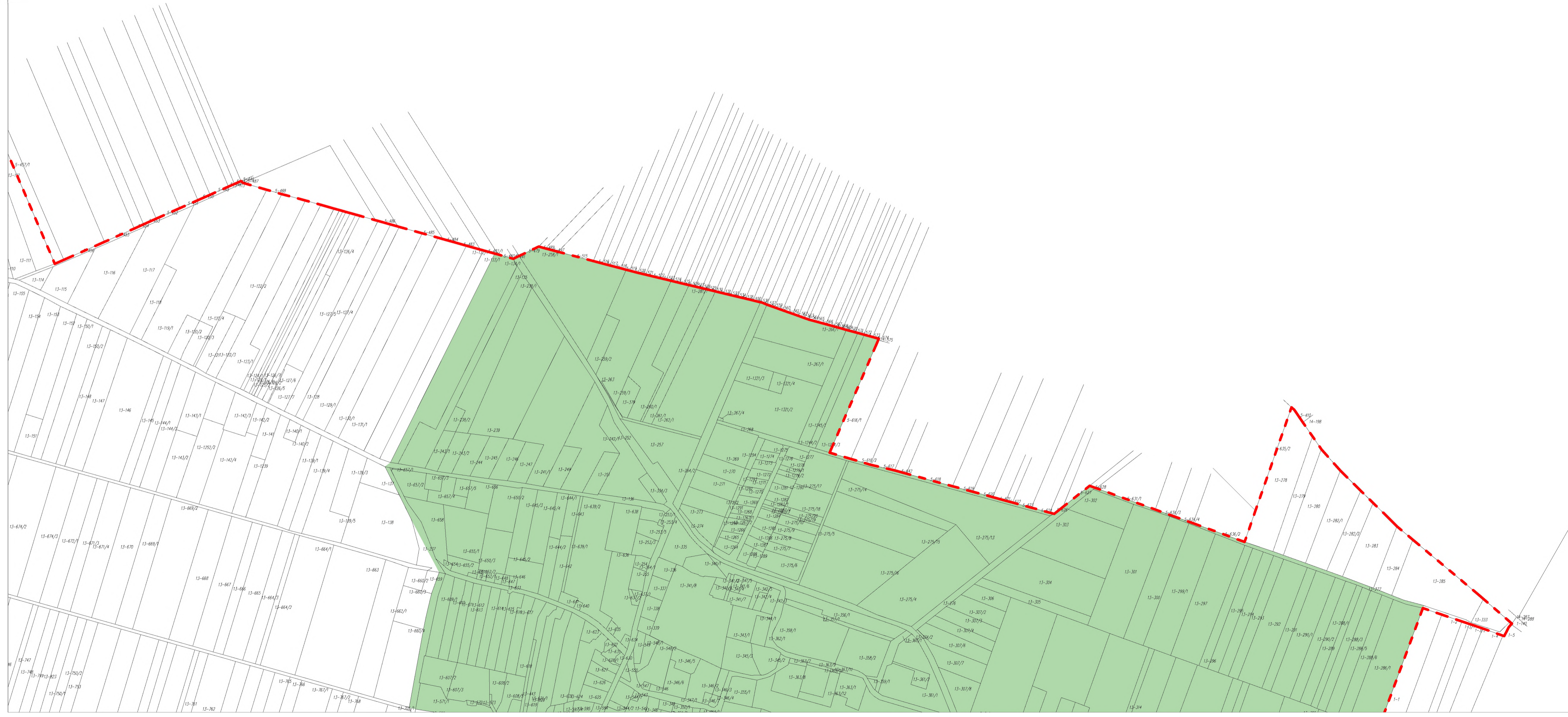
- - - obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji - podobszar nr 3 - Pełczyska
- granica działki

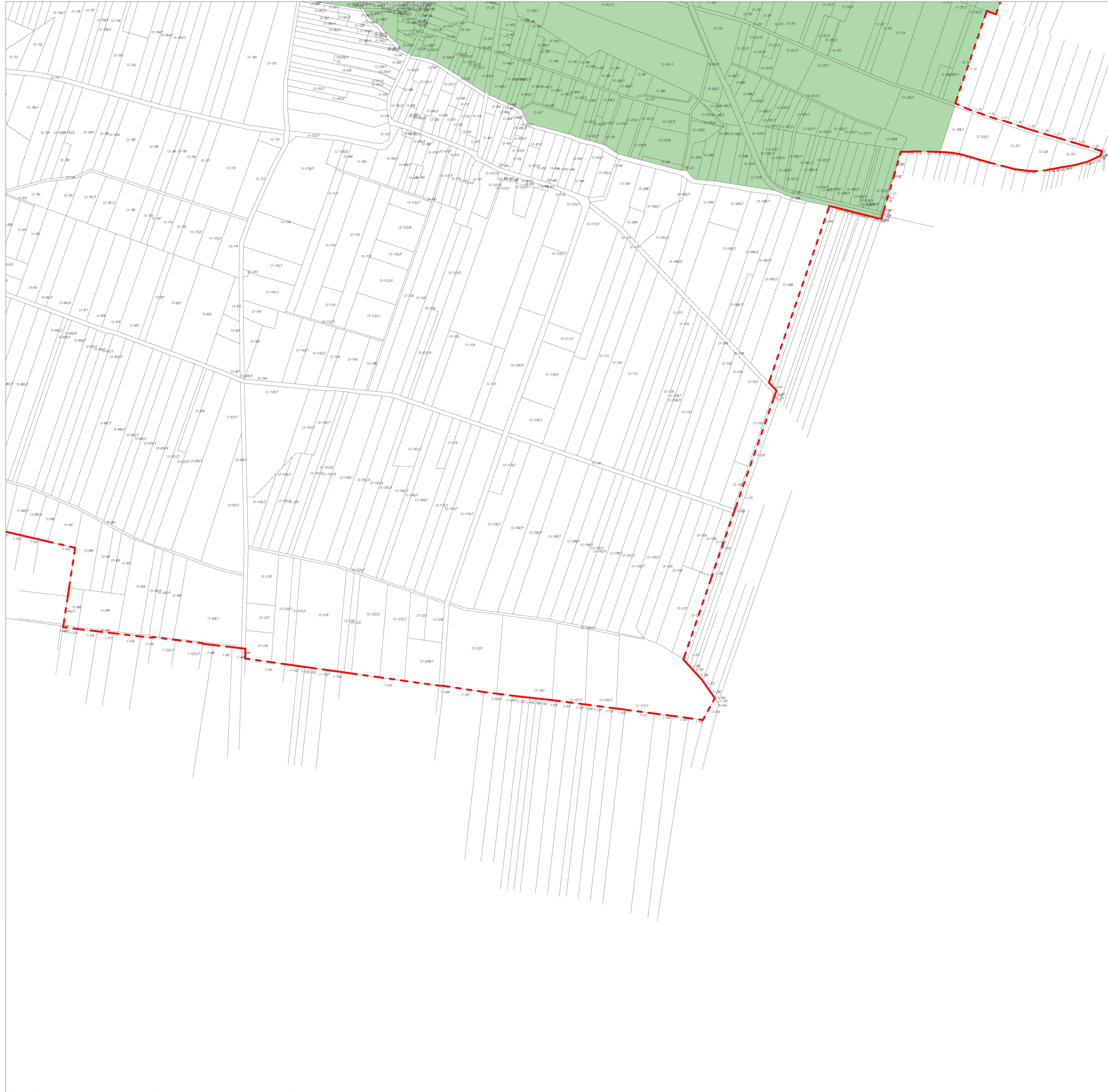

Arkusz 2
SKALA 1:5000

— - - obszar zdegradowany
■ obszar rewitalizacji - podobzar nr 1 - Złota
— granica działki

Arkusz 4
SKALA 1:5000

0 100 200 300 400 500m

- - - obszar zdegradowany
- obszar rewitalizacji - podobszar nr 1 - Złota
- granica działki

**DIAGNOZA SŁUŻĄCA
WYZNACZENIU OBSZARU
ZDEGRADOWANEGO I
OBSZARU REWITALIZACJI
GMINY ZŁOTA**

ZŁOTA październik 2024

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
1.1.	WSTĘP.....	3
1.2.	SŁOWNIK POJĘĆ.....	3
1.3.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ZŁOTA	5
2.	OPRACOWANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	25
3.	METODYKA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI	28
3.1.	METODYKA PRAC PRZYJĘTA W PROCESIE DELIMITACJI OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY ZŁOTA.....	28
3.2.	PODZIAŁ GMINY NA JEDNOSTKI ANALITYCZNE	30
3.3.	WSKAŹNIKI DELIMITUJĄCE OBSZARY ZDEGRADOWANE.....	34
3.4.	WYNIKI DLA POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTW WG WSKAŹNIKÓW	37
3.4.1.	SFERA SPOŁECZNA	38
3.4.2.	SFERA GOSPODARCZA	51
3.4.3.	SFERA ŚRODOWISKOWA	55
3.4.4.	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA.....	59
3.4.5.	SFERA TECHNICZNA	65
3.5.	OBSZARY KRYZYSOWE - PODSUMOWANIE	72
4.	MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW W PROCES DIAGNOSTYCZNY	73
5.	WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	74
6.	WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI	78
7.	REKOMENDACJE DLA UCHWAŁY RADY GMINY O WYZNACZENIU OBSZARU REWITALIZACJI	81
	Spis tabel.....	82
	Spis map.....	83
	Spis wykresów.....	83

1. WPROWADZENIE

1.1. WSTĘP

Opracowanie diagnostyczne służy wyznaczeniu obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji gminy Złota. Wskazanie tych obszarów wymaga przeprowadzenia procesu analitycznego, który obejmuje 5 sfer zjawisk. Zgodnie z hierarchią narzuconą przez przepisy ustawy o rewitalizacji w pierwszej kolejności i w najszerszym zakresie przeanalizowano negatywne zjawiska społeczne, następnie negatywne zjawiska sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Różnice w intensywności zjawisk określono w odniesieniu do 14 jednostek urbanistycznych, na które podzielony jest obszar gminy. Niniejsza analiza została opracowana zgodnie z przepisami ustawy o rewitalizacji. Diagnoza delimitacyjna jest pierwszym krokiem w przygotowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Złota na lata 2024-2030, którego przyjęcie ma zapewnić kontynuację dotychczas realizowanego procesu rewitalizacji (z końcem 2023 upływa okres przejściowy, w ramach którego możliwe było prowadzenie rewitalizacji bez stosowania wymogów ustawy o rewitalizacji), a także umożliwić wykorzystanie ustawowych narzędzi wspomagających rewitalizację, zwiększając tym samym skuteczność tego procesu.

1.2. SŁOWNIK POJĘĆ

REWITALIZACJA

Rewitalizacja stanowi kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez gminne programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej itd.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

OBSZAR ZDEGRADOWANY

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. Dz. U. 2020 poz. 2240 ze zm.), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego możliwe jest

tylko w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk

1. gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw,
2. środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
3. przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. Dz. U. 2020 poz. 2240 ze zm.), niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
4. technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

INTERESARIUSZE REWIATALIZACJI

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wiczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego,
- mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- organy władzy publicznej.

OBSZAR REWITALIZACJI

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (w tym zjawisk społecznych oraz gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20%

powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

PROGRAM REWITALIZACJI

Inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

PROJEKT REWITALIZACYJNY (PRZEDSIĘWZIĘCIE)

Zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

1.3. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY ŻŁOTA

Gmina Żłota to gmina wiejska zlokalizowana w południowej części województwa świętokrzyskiego, w powiecie pińczowskim. Powierzchnia gminy wynosi 8199,92 ha i stanowi 13,4% powierzchni powiatu (najmniejsza pod względem powierzchni gmina powiatu) oraz 0,7% powierzchni województwa świętokrzyskiego. Południowa, południowo-zachodnia oraz wschodnia granica gminy jest równocześnie granicą powiatu pińczowskiego. Północno-wschodnią granicę gminy wyznacza rzeka Nida oraz jej dolina. Granica północno-zachodnia przebiega poprzez kompleks leśny na zachód od Woli Chroberskiej. Obszar gminy podzielony jest na 14 jednostek pomocniczych (sołectw): Biskupice, Chroberz, Kostrzeszyn, Miernów, Niegośławice, Nieprowice, Pełczyska, Probołowice, Rudawa, Stawiszce, Wojsławice, Wola Chroberska, Żłota i Żurawniki. W poszczególnych miejscowościach zagospodarowanie przestrzenne jest podobne i cechuje się liniową zabudową wzdłuż przebiegających przez gminę dróg.

Siedzibą władz gminnych jest miejscowość Żłota. W miejscowości tej skoncentrowana jest większość usług publicznych: administracja, zdrowie, zdecydowana część oświaty, kultura.

Gmina charakteryzuje się bogatym, urozmaiconym, niezdegradowanym środowiskiem naturalnym o dużych walorach rolniczych, krajobrazowych i kulturowych. Szeroka dolina rzeki Nidy z zielenią lęgową wraz z obszarami pól i łąk, wyznaczają otwarte przestrzenie ekspozycyjne na charakterystyczną panoramę zabudowy i zieleni w obrębie układów osadniczych i śródpolnych.

Gmina Żłota położona jest w odległości około 62 km od Kielc, 42 km od Buska Zdroju, 25 km od Pińczowa oraz około 70 km od Krakowa. Graniczy od wschodu z gminą Wiślica (powiat buski), od południa i zachodu z gminą Czarnocin (powiat kazimierski), od północy z Gminą Pińczów.

Mapa 1. Położenie poszczególnych sołectw na terenie Gminy Żłota

Źródło: www.mapy.geoportal.gov.pl

Pod względem użytkowania terenu, w gminie zdecydowana większość gruntów to użytki rolne, zajmujące ok. 82% powierzchni gminy. Gmina Żłota jest typowo rolniczą gminą i to rolnictwo jest głównym źródłem utrzymania mieszkańców. Atutem gminy i podstawą perspektyw rozwoju rolnictwa są wysokiej jakości gleby (ok. 80% powierzchni gruntów ornych to ziemie I-III klasy bonitacyjnej). Znaczna część gruntów ornych z uwagi na wysoką ich jakość jest wykorzystywana pod uprawę warzyw, pszenicy i jęczmienia a także rzepaku i kukurydzy. Mieszkańcy gminy zajmują się również produkcją sadowniczą. Lesistość gminy wynosi 12,7%, jest to wskaźnik niższy od średniej

lesistości w województwie (28,34%) oraz średniej lesistości dla powiatu pińczowskiego (18,1%). Dominującym siedliskiem jest las świeży – ok. 95% powierzchni lasów oraz las mieszany świeży i las mieszany wilgotny. Przeważającym gatunkiem drzewostanu jest sosna oraz modrzew, dąb i buk. Około 90% powierzchni gminy zajmują obszary podlegające ochronie: Nadnidziański i Kozubowski Park Krajobrazowy, Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu, Kozubowski Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001, Obszar Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH260003, Obszar Natura 2000 Ostoja Kozubowska PLH260029, 11 pomników przyrody i użytek ekologiczny. Przez obszar gminy przebiega korytarz ekologiczny Dolina Nidy (KPdC-8B).

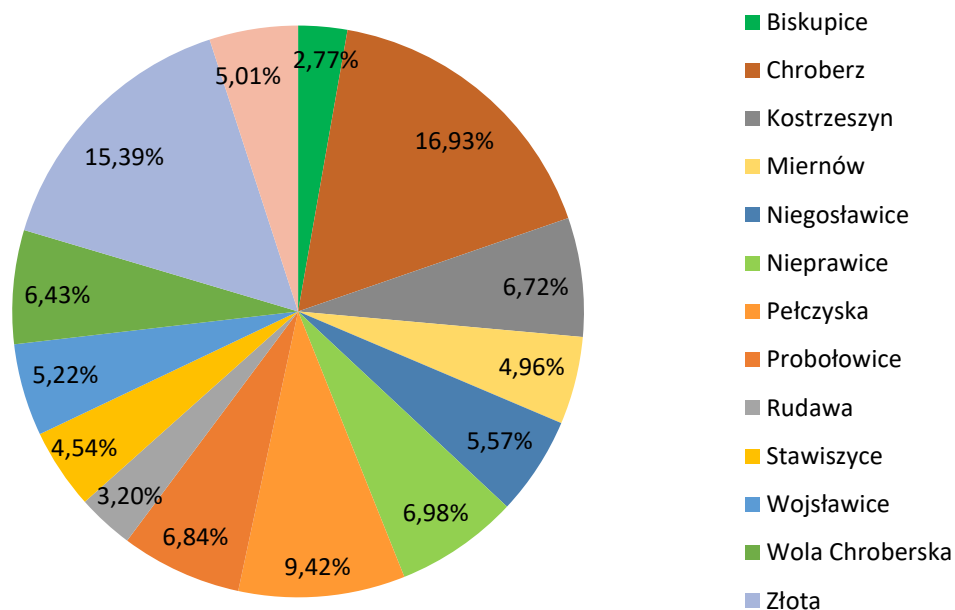
Tabela 1. Powierzchnia poszczególnych sołectw Gminy Żłota

Lp.	Sołectwo	Powierzchnia sołectwa [ha]
1	Biskupice	227,41
2	Chroberz	1388,65
3	Kostrzeszyn	550,89
4	Miernów	406,62
5	Niegostawice	456,98
6	Nieprawice	572,55
7	Pełczyska	772,82
8	Probołowice	560,70
9	Rudawa	262,16
10	Stawiszycy	372,62
11	Wojśławice	428,21
12	Wola Chroberska	527,58
13	Żłota	1261,95
14	Żurawniki	410,78
	RAZEM	8199,92

Źródło: Urząd Gminy Żłota

Do największych pod względem zajmowanej powierzchni należy sołectwo Chroberz i Żłota. Najmniejszą powierzchnię zajmuje sołectwo Rudawa oraz Biskupice.

Wykres 1. Powierzchnia sołectw Gminy Żłota [%]

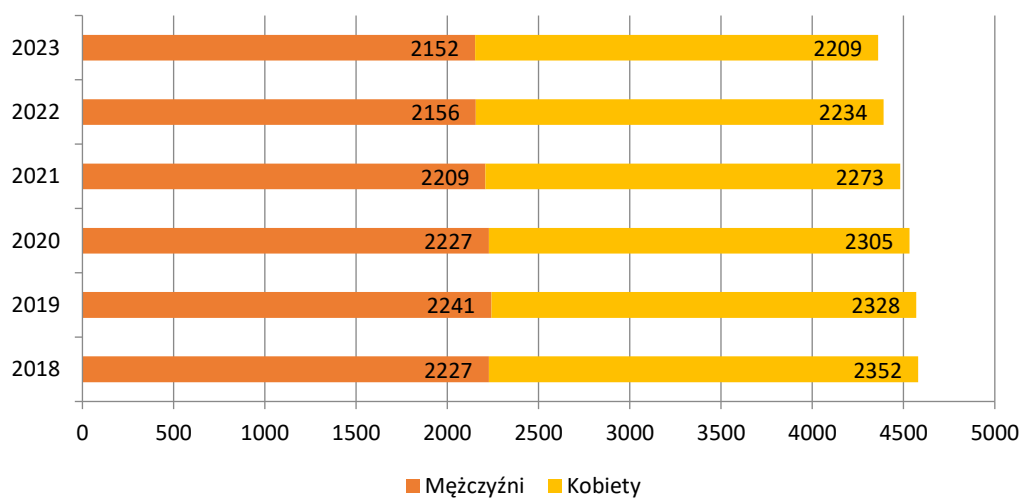

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złota

DEMOGRAFIA

Wg stanu na luty 2024 r. Gmina Złota liczy 4357 mieszkańców. Przemiany demograficzne są niezwykle ważną składową rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, decydują one m.in. o zmianach udziału ludności w poszczególnych grupach wiekowych. Znaczny udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym wpływa na obecną i potencjalną wielkość siły roboczej.

Wykres 2. Liczba ludności Gminy Złota w latach 2018-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złota

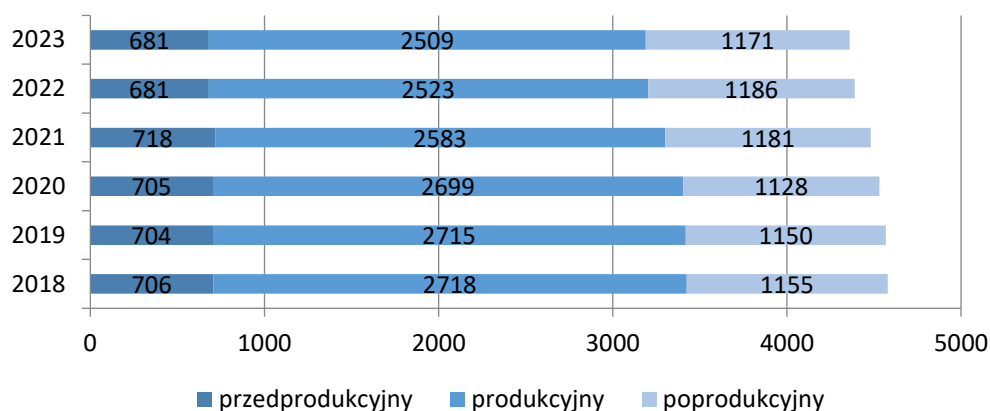
Liczba ludności gminy Złota systematycznie spada. Na malejącą liczbę mieszkańców wpływ ma zarówno utrzymujący się ujemny przyrost naturalny, jak i ruchy migracyjne ludności. W okresie 2018-2023 liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 218 osób. Wśród populacji mieszkańców obserwuje się nieznaczną przewagę płci żeńskiej. Zjawisko to widoczne jest w całym analizowanym okresie.

Tabela 2. Liczba mieszkańców wg miejscowości (stan na 13.02.2024r.)

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców
1	Biskupice	117
2	Chroberz	830
3	Kostrzeszyn	215
4	Miernów	225
5	Niegostawice	235
6	Nieprawice	353
7	Pełczyska	347
8	Probołowice	234
9	Rudawa	175
10	Stawiszycy	366
11	Wojstawice	201
12	Wola Chroberska	55
13	Złota	824
14	Żurawniki	180

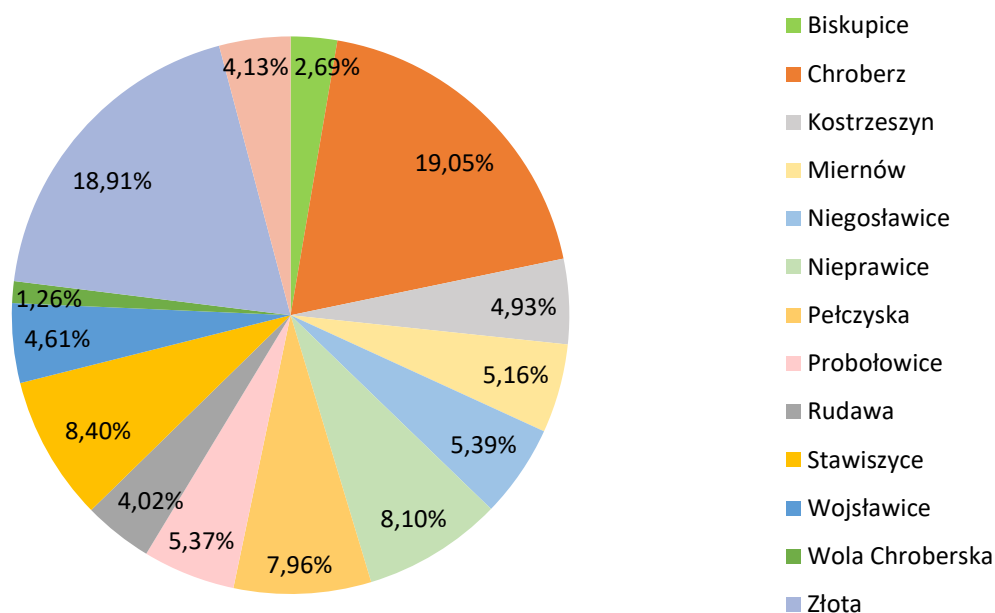
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złota

Wykres 3. Struktura ludności gminy według ekonomicznych grup wieku w latach 2018-2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Złota

Wykres 4. Liczba mieszkańców wg miejscowości [%]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złota

Ważnym czynnikiem rozwojowym gminy jest struktura wiekowa ludności zamieszkującej jej obszar. Populacja charakteryzuje się obecnie mało korzystną strukturą wiekową, ze względu na stale dość wysoki odsetek w poprodukcyjnej grupie wiekowej. Analiza niekorzystnych procesów demograficznych zachodzących na terenie Gminy Złota daje podstawę do zaliczenia jej do obszarów problemowych.

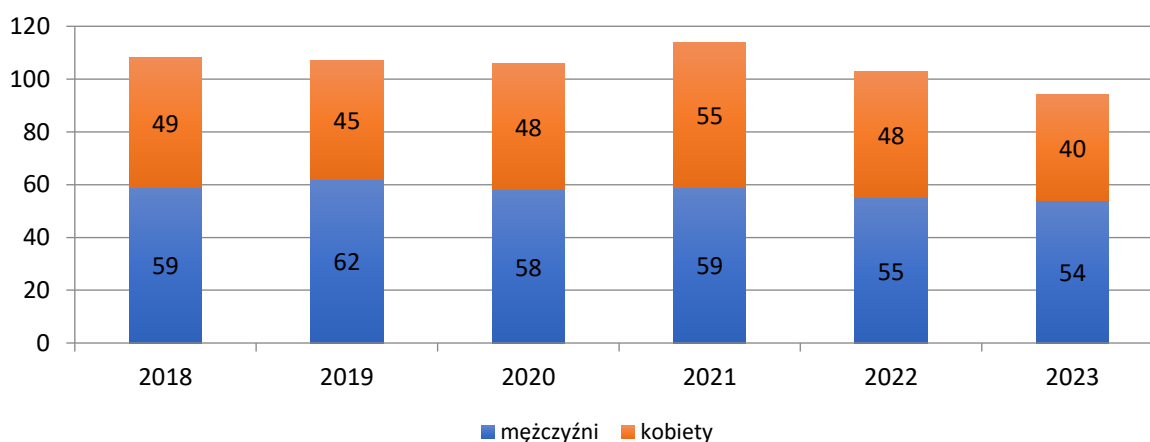
Struktura ludności według wieku jest niekorzystna dla zmian demograficznych i potwierdza proces starzenia się społeczeństwa, co jest spowodowane różnymi czynnikami, do których możemy zaliczyć m.in. malejącą dzietność rodzin, migrację oraz wydłużający się przeciętny czas trwania życia. Jak wskazują prognozy demograficzne, liczba mieszkańców gminy w wieku powyżej 75 lat w najbliższych latach będzie wzrastać. Ze społeczno-ekonomicznego, a także demograficznego punktu widzenia istotna jest relacja ludności w wieku nieprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym. Wskaźnik ten informuje o stopniu ekonomicznego obciążenia ludności stanowiącej potencjalne zasoby pracy ludnością pozostałą. Przyczyną deformacji struktury wieku mieszkańców gminy są głównie wzmożone migracje, przy utrzymującym się ujemnym wskaźniku przyrostu naturalnego. Zmniejszenie udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym występujące łącznie z obciążeniem demograficznym ogółem niesie ze sobą negatywne skutki w postaci spadku siły roboczej, co w dłuższej perspektywie nie pozwoli na podwyższanie poziomu życia starzejącego się społeczeństwa.

BEZROBOCIE

Poziom bezrobocia mówi dużo o ogólnej kondycji gospodarczej na danym obszarze. Brak dochodów przekłada się również na życie całych rodzin. Skala bezrobocia na terenie gminy ulega systematycznemu ograniczeniu. Według danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Pińczowie wynika, że na koniec 2023 roku na terenie powiatu pińczowskiego wskaźnik stopy bezrobocia wynosił 7% i był niższy od stopy bezrobocia w województwie świętokrzyskim (7,8%) i wyższy od stopy bezrobocia w Polsce (5,1%).

W latach 2018-2023 odnotowano wahania liczby osób bezrobotnych. W porównaniu z rokiem 2018 liczba osób bezrobotnych w 2023 jest mniejsza o 14 osób, przy czym liczba bezrobotnych mężczyzn jest wyższa od liczby bezrobotnych kobiet. Pod koniec 2023 roku z terenu gminy bez pracy pozostawały 94 osoby, w tym 48 kobiet (51%). Długotrwale bezrobotni to 63 osoby (67,2% bezrobotnych zarejestrowanych z terenu gminy).

Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Żłota w latach 2018-2023

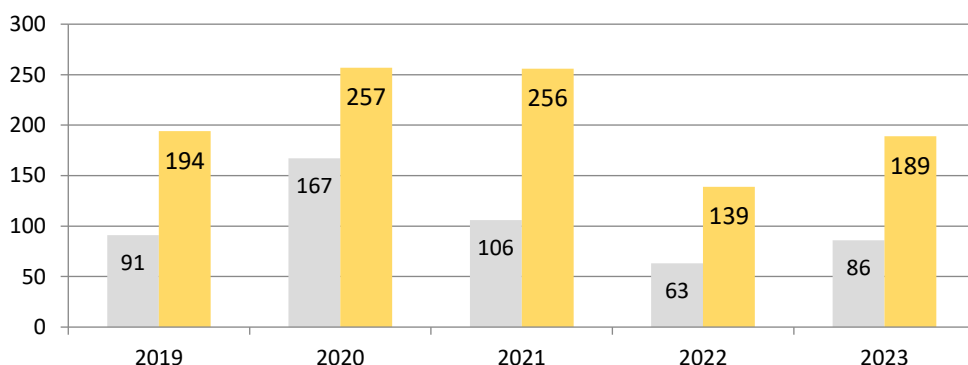

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy za rok 2023

POMOC SPOŁECZNA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Złotej realizuje zadania zlecone i zadanie własne w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy. W 2023 roku z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego, okresowego, celowego i specjalnego celowego skorzystało 86 rodzin, tj. 237 osób. Głównym powodem udzielenia pomocy rodzinom z terenu gminy była długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz ubóstwo.

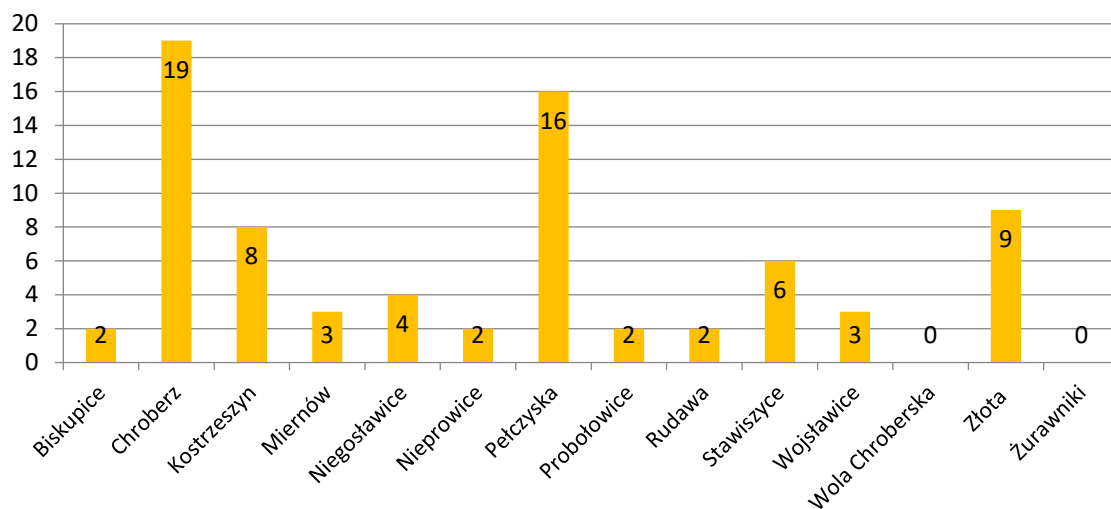
Wykres 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w latach 2019-2023

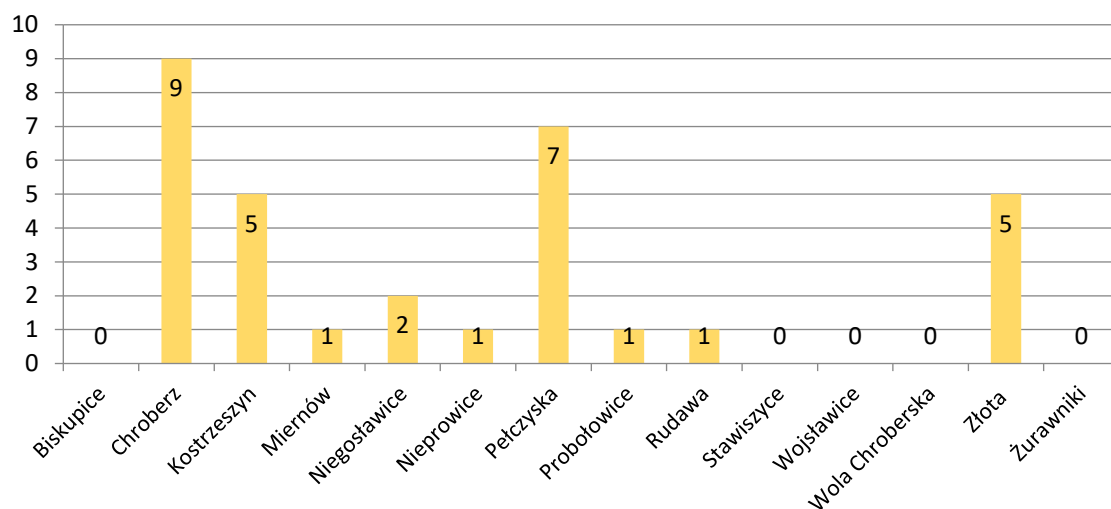
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Analiza przyczyn korzystania z pomocy społecznej pokazuje, że najczęstszą przyczyną korzystania ze świadczeń były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwała choroba. Wprawdzie ich natężenie jest porównywalne z problemami okolicznych gmin i nie stanowi zagrożenia dla rozwoju społeczno-gospodarczego, ale pojawienie się nawet najmniejszego problemu społecznego wymaga bieżącej reakcji i zapobiegania rozprzestrzenianiu się jego negatywnych skutków lub pojawiania się nowych zagrożeń społecznych. Dla rozwiązywania problemów oraz minimalizowania ich skutków na terenie gminy mogą być podejmowane różne działania, angażowane różne instytucje i podmioty zarówno istniejące obecnie jak i tworzone w ramach inicjatyw obywatelskich.

Wykres 7. Liczba osób korzystających z pomocy GOPS w poszczególnych miejscowościach w 2023 roku

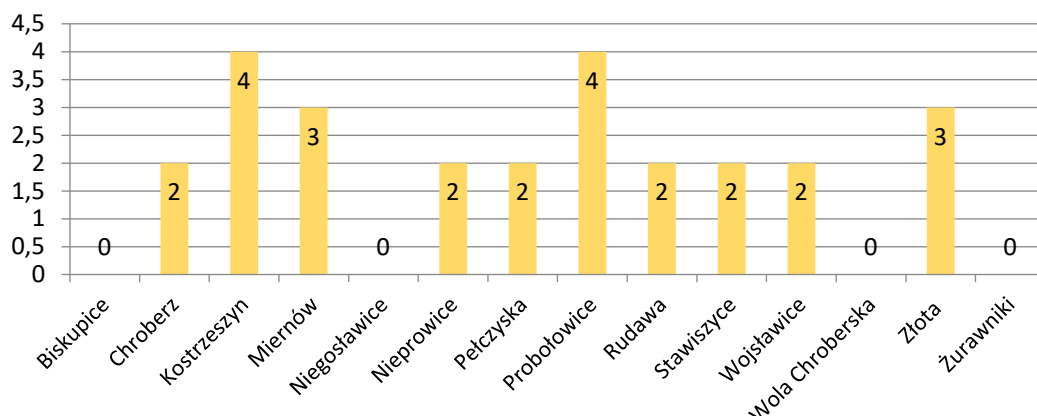

Wykres 8. Liczba osób korzystających z pomocy GOPS w poszczególnych miejscowościach z powodu ubóstwa w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złota

Wykres 9. Liczba osób korzystających z pomocy GOPS w poszczególnych miejscowościach z powodu niepełnosprawności w 2023 roku

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złota

PRZESTĘPCZOŚĆ I PATOLOGIE

Gmina Złota terytorialnie jest nadzorowana przez Komendę Powiatową Policji w Pińczowie. W 2023 roku na terenie gminy odnotowano 27 przestępstw, w tym 2 tj. 7,4% to przestępstwa-zdarzenia drogowe.

Tabela 3. Poziom przestępczości w Gminie Złota za 2023 rok

Lp.	Sołectwo	Przestępstwa	Zdarzenia drogowe	Niebieskie karty
1	Biskupice	0	0	0
2	Chroberz	4	0	2
3	Kostrzeszyn	0	0	0
4	Miernów	3	0	0
5	Niegosławice	2	0	1
6	Nieprowice	1	0	0
7	Pełczyńska	1	1	0
8	Probołowice	1	0	0
9	Rudawa	3	0	0
10	Stawiszycy	3	0	0
11	Wojsławice	0	0	0
12	Wola Chroberska	0	0	0
13	Złota	9	1	1
14	Żurawniki	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złota

EDUKACJA

Rolą samorządu w obszarze wychowania przedszkolnego i edukacji, jest zapewnienie warunków kształcenia uczniów oraz dążenie do zapewnienia wysokich standardów nauczania zarówno na poziomie przedszkolnym jak i szkolnym (w zakresie szkół podstawowych). Poziom nauczania ma znaczenie dla konkurencyjności gminy. Edukacja na wysokim poziomie jest czynnikiem, który z jednej strony może przyciągać nowych mieszkańców, zwłaszcza ludzi młodych z dziećmi a z drugiej strony może zapobiegać rezygnacjom rodziców z placówek oświatowych na terenie miejsca zamieszkania.

Na terenie gminy funkcjonuje Zespół Placówek Oświatowych w Żłotej w skład, którego wchodzi: Szkoła Podstawowa w Żłotej z Oddziałem Przedszkolnym oraz Przedszkole Samorządowe w Żłotej. W roku szkolnym 2023/2024 do przedszkoli uczęszczało łącznie 62 przedszkolaków, w szkole podstawowej naukę pobierało 166 uczniów, a do klasy „0” uczęszczało 25 uczniów. Środki na funkcjonowanie placówki pochodzą z subwencji oświatowej, dotacji oraz z budżetu gminy.

Tabela 4. Środki finansowe przeznaczone na oświatę i wychowanie w 2023 roku

Wyszczególnienie	Środki w złotych	% udziału
Subwencja	2.193.412,00	55,20%
Środki z JST	1.673.091,14	42,11%
Pozostałe dotacje	106.807,56	2,69%
RAZEM	3.973.310,70	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Żłota za 2023 rok

Stan techniczny i funkcjonalność budynków oświatowych oraz urządzeń sportowych uznać należy za dobry, co jest rezultatem stałych remontów, modernizacji oraz rozbudowy.

KAPITAŁ SPOŁECZNY

Kapitał społeczny to sieć istniejących w danej grupie społecznych relacji zaufania, lojalności i solidarności, tworząca warunki do faktycznego współdziałania jednostek we wspólnym interesie i rozwijania pomiędzy tymi jednostkami realnych kooperacji o różnych celach. Pośrednią miarą kapitału społecznego jest między innymi aktywność w zakresie działalności organizacji pozarządowych oraz aktywność w procedurach demokratycznych (frekwencja w wyborach).

Aktywność społeczna mieszkańców gminy przejawia się w działalności związków, stowarzyszeń, fundacji, kół oraz innych organizacji, które poprzez swoją działalność chronią dorobek kulturalny poprzednich pokoleń, służą młodzieży, uczą postaw ekologicznych, dbają o rozwój społeczno-kulturalny gminy. Ich działania skierowane są na pogłębienie integracji społecznej, rozwój potencjału kulturowego gminy, rozwiązywanie problemów osób niepełnosprawnych oraz budowaniu tożsamości kulturowej regionu. Dzięki aktywności mieszkańców gminy, podejmowanej samodzielnie lub we współpracy z władzami samorządowymi, w istotny sposób zostaje wzbogacony zakres działań na rzecz mieszkańców gminy, przede wszystkim tych najbardziej potrzebujących opieki i wsparcia.

Tabela 5. Działające stowarzyszenia, fundacje i inne organizacje pozarządowe na terenie gminy Żłota

Lp.	Sołectwo	Organizacje pozarządowe
1	Biskupice	Koło Gospodyń Wiejskich Dziarskie Biskupianki
2	Chroberz	Koło Gospodyń Wiejskich Chrobrzanki Gminny Klub Sportowy „STRZELEC” Chroberz Stowarzyszenie „Ośrodek Kulturalno-Historyczny BELDONEK – Pałac Wielkopolskich w Chrobrzu Stowarzyszenie Chrobberska Kuźnia Talentów Klub Seniora Chroberz Ochotnicza Straż Pożarna Zespół folklorystyczny „Przystań”
3	Kostrzeszyn	-
4	Miernów	Stowarzyszenie Drugi Dom w Miernowie Ochotnicza Straż Pożarna Koło Gospodyń i Gospodarzy
5	Niegostawice	Ochotnicza Straż Pożarna
6	Nieprawice	Koło Gospodyń Wiejskich Nieprawianki Stowarzyszenie Turystyczno-Agroturystyczne PONIDZIE” z siedzibą Nieprawic 22 Stowarzyszenie Mieszkańców Nieprawic „Nieprawice Razem” Ochotnicza Straż Pożarna
7	Pełczyska	Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich - (nie rejestrowane) Klub Seniora Pełczyska Ochotnicza Straż Pożarna
8	Probołowice	Koło Gospodyń Wiejskich Dwoszczanki Ochotnicza Straż Pożarna
9	Rudawa	-
10	Stawiszycy	Koło Gospodyń Wiejskich Stawiszanki

		Ochotnicza Straż Pożarna
11	Wojśławice	Stowarzyszenie Na Rzecz aktywizacji społecznej i Ekorozwoju Nadnidziańskiej Wsi Wojśławice
12	Wola Chroberska	-
13	Żłota	Gminne Koło Gospodyń Wiejskich Żłocowianki Uczniowski Klub sportowy przy ZPO w Żłotej Stowarzyszenie Emerytów i Rencistów „Aktywny Senior” z siedzibą w Żłotej Polski Związek Wędkarski, Koło w Żłotej Ochotnicza Straż Pożarna Zespół folklorystyczny Żłocowianki
14	Żurawniki	Ochotnicza Straż Pożarna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych www.gminazlota.pl

O uczestnictwie w życiu publicznym może świadczyć frekwencja w wyborach samorządowych. W ostatnich takich wyborach, które odbyły się w 2024 roku ponad połowa uprawnionych do głosowania skorzystała ze swojego prawa.

Tabela 6. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2024 roku w podziale na obwody

Lp.	Sołectwo	Frekwencja w wyborach samorządowych w 2024 roku [%]
1	Biskupice	67,45%
2	Chroberz	65,06%
3	Kostrzeszyn	68,71%
4	Miernów	68,71%
5	Niegostawice	67,45%
6	Nieprawice	63,25%
7	Pełczyska	68,71%
8	Probołowice	68,71%
9	Rudawa	65,06%
10	Stawiszycy	67,69%
11	Wojśławice	65,06%
12	Wola Chroberska	65,06%

13	Złota	67,45%
14	Żurawniki	67,45%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

W 2023 roku decyzją Rady Gminy realizowano w poszczególnych sołectwach zadania z zakresu Funduszu Sołectkiego. Jego łączna wartość wyniosła 355.922,10 zł. Zakres rzeczowy przewidywał realizację zadań wynikających z oddolnej inicjatywy mieszkańców. Przeważały wydatki majątkowe (inwestycyjne) pozostała część wydatków została poniesiona na realizację zadań bieżących. Kwotowy podział Funduszu Sołectkiego był uzależniony od ilości osób zamieszkujących w poszczególnych sołectwach.

Tabela 7. Wydatki na zadania zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego w 2023 roku wg sołectw

Lp.	Sołectwo	Wydatki w zł na fundusz sołectki w 2023 roku
1	Biskupice	49.828,10
2	Chroberz	49.828,90
3	Kostrzeszyn	28.402,02
4	Miernów	28.252,53
5	Niegostawice	27.455,28
6	Nieprawice	21.675,22
7	Pełczyska	21.725,05
8	Probołowice	21.176,94
9	Rudawa	21.027,46
10	Stawiszycy	20.130,55
11	Wojstawice	19.133,99
12	Wola Chroberska	18.536,05
13	Złota	15.944,99
14	Żurawniki	12.805,82

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złota

ZABYTKI, KULTURA I TURYSTYKA

Obszar gminy to region, którego historia jest miniaturą dziejów naszego kraju. Ponidzie to kolebka chrześcijaństwa. Niedaleko leży znana każdemu Polakowi Wiślica. W miejscowościach Chroberz, Pełczyska, Probołowice, znajdują się zabytki kultury sakralnej. Ponadto, w Chrobrzu można podziwiać piękny XIX wieczny pałac Wielopolskich. W Woli Chroberskiej zachowały się wspaniałe drewniane

zabudowania wiejskie. Wśród obiektów zabytkowych i atrakcji turystycznych na terenie gminy Żłota wymienić należy:

- Zespół kościoła pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Chrobrzu (XVI wiek)
- Pałac Wielopolskich w Chrobrzu (XIX wiek)
- Kaplica z 1850 roku w parku podworskim w Chrobrzu.
- Gorzelnia z końca XIX wieku w Chrobrzu
- Kaplica cmentarna, murowana, kamienna z połowy XIX wieku w Chrobrzu
- Grodzisko wczesnośredniowieczne w Chrobrzu
- Figury przydrożne w Chrobrzu: - rzeźba św. Jana Nepomucena późnobarokowa (XVIII w).
Znajduje się na posesji państwa Gołowskich przy wjeździe na most. Rzeźba św. Barbary z 1747 roku. Rzeźba św. Floriana z 1767 r. (przy kościele). Rzeźba św. Mikołaja z 1772r.
- Kościół pod wezwaniem św. Wojciecha w Pełczyskach z XVIII wieku
- Murowana dzwonnica z początku XIX wieku w Pełczyskach
- Na cmentarzu w Pełczyskach - kaplica grobowa rodu Olszowskich, wybudowana w II poł. XIX wieku
- Drewniany kościółek pod wezwaniem św. Jakuba Starszego z 1759r. w Probołowicach
- Dzwonnica, również drewniana z 1760 roku
- Spichlerz, murowany, częściowo kamienny z I połowy XX wieku w Żłotej
- Kapliczka murowana pod wezwaniem Matki Boskiej Nieustającej Pomocy, wzniesiona w 1899 roku w Żłotej
- Jedna z najstarszych figurek przydrożnych w województwie świętokrzyskim. Pochodzi z XVIII wieku – Nieprowice
- Ptaszarnia Pana Tadeusza Ptaka w Żłotej
- Winnica „Żłota Wieś” w Żłotej
- Kapliczki przydrożne na terenie całej gminy
- Punkty widokowe w Woli Chrobrowskiej i Pełczyskach (Zawinnica), w Chrobrzu na Zamczysku (Góra Zamkowa) .
- Pozostałości zabudowań stacji kolejki wąskotorowej w Chrobrzu i Żłotej
- Kurhany neolityczne w Miernowie.

Jednostką realizującą zadania z zakresu kultury oraz czytelnictwa jest Gminna Biblioteka Publiczna w Żłotej z filią w Chrobrzu, świetlice przy bibliotece, Kluby Senior+ w Chrobrzu, Żłotej i Pełczyskach. Biblioteki mają na celu upowszechnianie wiedzy, czytelnictwa i kultury, jako czynników mających wpływ na wzrost poziomu życia mieszkańców, poszanowanie i ochronę dziedzictwa kulturowego, gromadzą, opracowują, przechowują i udostępniają materiały biblioteczne. Działalność kulturalna wśród dzieci i młodzieży prowadzona jest również w szkole poprzez wszelkiego rodzaju grupy recytatorskie, teatryki dla dzieci i młodzieży itp.

Role centrów kulturalnych pełnią również Ochotnicze Straże Pożarne położone w miejscowościach gminnych. Na terenie gminy funkcjonują także świetlice wiejskie, które umożliwiają dzieciom, młodzieży a także osobom dorosłym wspólne spędzanie wolnego czasu. Zapewniają one również miejsce dla wspólnych zebrań lokalnej społeczności czy dla organizacji imprez okolicznościowych.

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

W gminie Żłota w 2023 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było 140 podmiotów gospodarki narodowej, z czego ponad 95% stanowiły podmioty zarejestrowane w sektorze prywatnym. Pomimo, iż gmina ma charakter rolniczy, na przestrzeni ostatnich kilku lat odnotowuje się wysoką dynamikę przyrostu liczby podmiotów gospodarczych, co świadczy o sprzyjających warunkach dla prowadzenia działalności gospodarczej.

Tabela 8. Podmioty gospodarki narodowej wg CEIDG w 2023 roku

Lp.	Sołectwo	Liczba podmiotów gospodarczych	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych
1	Biskupice	3	0
2	Chroberz	28	3
3	Kostrzeszyn	6	0
4	Miernów	5	0
5	Niegosławice	4	0
6	Nieprawice	12	0
7	Pełczyska	7	1
8	Probołowice	10	0
9	Rudawa	5	0
10	Stawiszyce	14	0
11	Wojśławice	8	0
12	Wola Chrobberska	0	0
13	Żłota	31	2
14	Żurawniki	7	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

SFERA ŚRODOWISKOWA

Ustawa o rewitalizacji wskazuje, że szczególnymi zjawiskami kryzysowymi występującymi w sferze środowiskowej są przekroczone standardy jakości środowiska oraz obecność odpadów stwarzających

zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

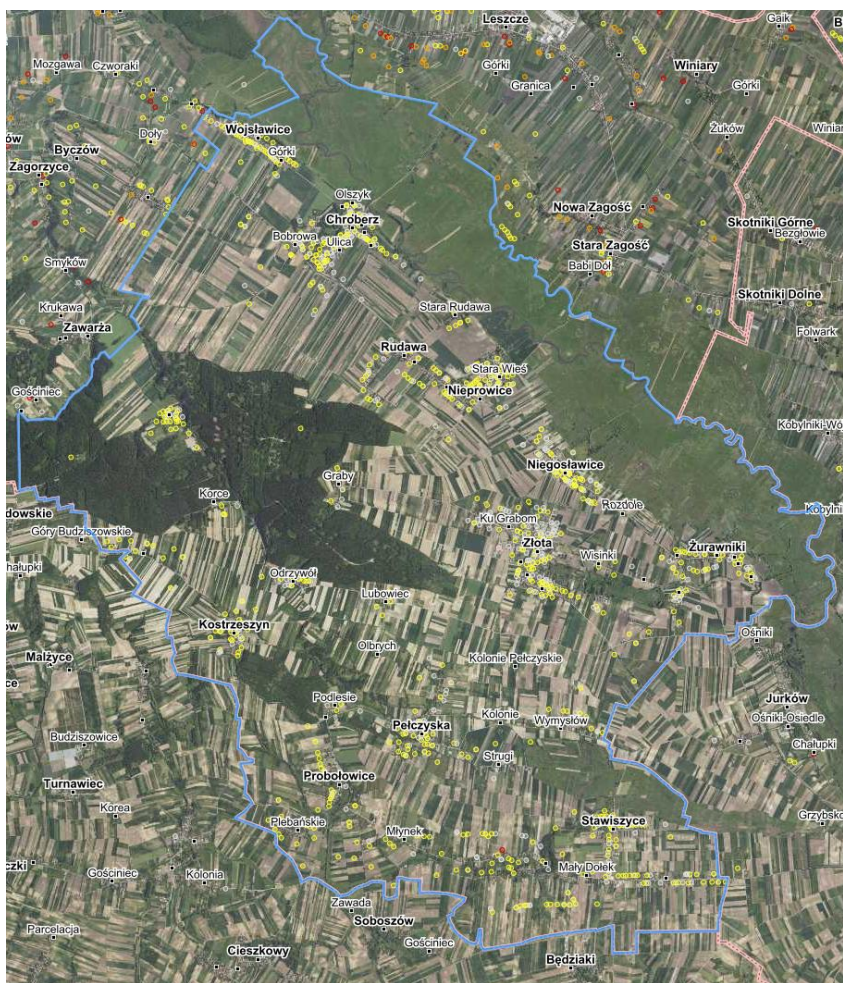
W 2023 roku na terenie gminy zebrano ogółem 526,68 ton odpadów zmieszanych, 194,72 tony odpadów segregowanych oraz 130,35 ton odpadów azbestowych.

Tabela 9. Charakterystyka gospodarki odpadami zawierającymi wyroby azbestowe na terenie sołectw gminy Żłota [kg]

Lp.	Sołectwo	Ilość zewidencjonowanego azbestu [kg]	Ilość azbestu do usunięcia w 2024 roku [kg]
1	Biskupice	85.846	45.331
2	Chroberz	335.445	187.530
3	Kostrzeszyn	224.711	128.163
4	Miernów	279.953	154.998
5	Niegostawice	230.681	101.581
6	Nieprawice	282.439	174.249
7	Pełczyska	237.024	134.087
8	Probołowice	266.245	159.795
9	Rudawa	133.121	73.571
10	Stawiszycy	237.027	111.130
11	Wojstławice	181.544	99.379
12	Wola Chrobberska	81.045	59.580
13	Żłota	485.847	199.349
14	Żurawniki	127.763	54.114

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Mapa 2. Ewidencja wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Żłota

Źródło: Geo-Azbest Elektroniczny System Informacji Przestrzennej do monitorowania realizacji „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032” <https://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>

Ponadto w sferze środowiskowej zdiagnozowano problem niskiej emisji, którego przyczyną jest nieodpowiedni stan budynków mieszkalnych oraz budynków użyteczności publicznej (niewystarczająca izolacyjność budynków) oraz rosnąca liczba samochodów przy jednoczesnej, postępującej degradacji infrastruktury komunikacyjnej. Celem określonym w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej gmina Żłota jest podejmowanie działań zmierzających do poprawy jakości powietrza poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń i gazów cieplarnianych związanych ze spalaniem paliw, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, redukcji poziomu zużycia energii finalnej. Celem długoterminowym jest ograniczenie zużycia energii finalnej o 1,31% (1094,16 MWh), redukcja emisji dwutlenku węgla o 3,07% (814,59 Mg) oraz zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych o 1,29% (ok. 960 MWh).

KOMUNIKACJA

Sieć komunikacyjną w gminie Żłota tworzy 12 odcinków dróg powiatowych o łącznej długości w granicach gminy 55,29 km. Przez południowo-wschodni fragment obszaru gminy w rejonie miejscowości Stawiszycze przebiega ok. 2 km odcinek drogi wojewódzkiej nr DW776, łączący południową obwodnicę Krakowa (węzeł łagiewnicki) A4 w Krakowie z drogą krajową nr DK73 w

Busku-Zdroju. Łączna długość dróg gminnych wynosi 54,3 km, w tym 41,1 km o nawierzchni ulepszonej bitumicznej. Sieć dróg uzupełniają drogi wewnętrzne o nawierzchni bitumicznej o łącznej powierzchni 17,8 km. Długość chodników w obrębie dróg gminnych i powiatowych na terenie gminy wynosi 14,4 km, w tym 10,5 km w obrębie dróg powiatowych.

Ogólny stan techniczny zaplecza drogowego określa się jako dobry, ale wymagający zwiększenia liczby ciągów pieszych, tras rowerowych, uporządkowania oznakowania czy modernizacji nawierzchni szos. Fundamentalnym elementem sieci komunikacyjnej gminy są drogi powiatowe, których stan techniczny wymaga funkcjonalizacji i unowocześnienia ze względu na małą ilość chodników, poboczy, zjazdów czy zatoczek. Istniejąca sieć dróg umożliwia mieszkańcom gminy swobodny dostęp i łatwość komunikacji z pobliskimi miejscowościami.

POLITYKA PRZESTRZENNA

Gminę Żłota tworzy 14 wsi sołeckich, z których dwa sołectwa Żłota i Chroberz stanowią dominujące w skali gminy ośrodki władz administracji państwowej i samorządowej, usług ponadpodstawowych i komercyjnych. W strukturze przestrzennej gmina charakteryzuje się zwartą siecią osadniczą w części północno-wschodniej (Chroberz, Nieprowice, Żłota), zabudową zwartą z tendencją do rozpraszania w sołectwach południowych (Pełczyska, Probołowice, Miernów) oraz zabudową przysiółkową (skupioną) na obszarach o urozmaiconej konfiguracji terenu, w części południowo-zachodniej gminy (Odrzywół, Lubowiec, Korce, Graby, Górki Kostrzeszyńskie).

Sieć osadnicza oparta jest na układach jedno lub wielodrożnicowych, tworzących układy poprzeczne lub równoległe do głównych dróg kołowych (Chroberz, Wojstawice, Niegostawice, Żurawniki). Rozwój wsi osadniczej odbywa się w oparciu o układy jednostronnej lub dwustronnej ulicówki, różnie nasyconej zabudową mieszkaniową i usługową. Podstawowym typem zabudowy jest zabudowa zagrodowa, rzadziej jednorodzinna oraz miejscowo wielorodzinna.

Zabudowa jednorodzinna, koncentruje się we wsiach Niegostawice, Żłota, Chroberz tworząc zespoły mieszkaniowe o podwyższonym standardzie zamieszkania i zagospodarowania terenu. Budownictwo wielorodzinne i zbiorowe reprezentują pojedyncze obiekty o niskiej intensywności.

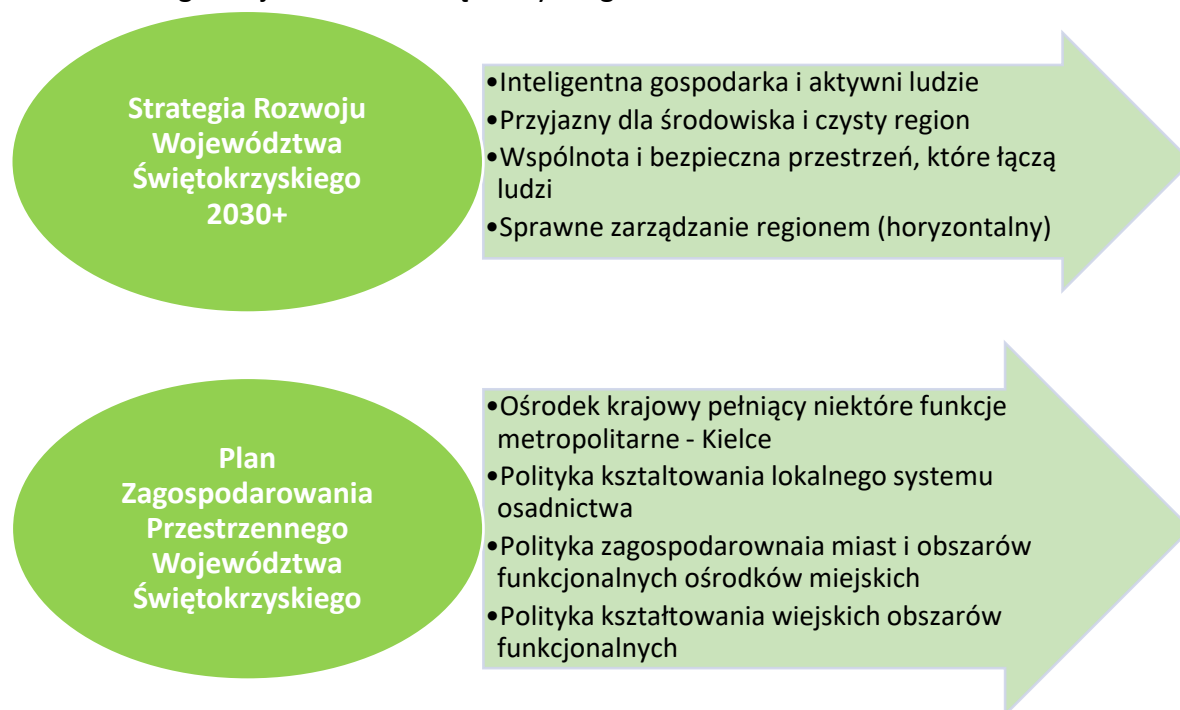
Polityka przestrzenna Gminy Żłota jest obecnie realizowana poprzez dokument „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Żłota**”, przyjętym uchwałą Nr III/20/2000 Rady Gminy Żłota z dnia 31 sierpnia 2000r.

Studium jest, samodzielnym aktem planistycznym wytyczającym kierunki rozwoju przestrzennego, stanowiącym podstawę uchwalenia przyszłych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy. Podstawową cechą odróżniającą studium od planów miejscowych jest to, iż studium nie jest aktem prawa miejscowego. Na podstawie studium nie można wydawać decyzji administracyjnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym „plan ogólny” zastępuje studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.

Obowiązującym prawem miejscowym są jednak wszystkie plany miejscowe i zmiany planów uchwalone po 1 stycznia 1995r. (nawet sporządzone na podstawie Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994r.), niezależnie od tego, jaki zakres ustaleń i stopień szczegółowości ustaleń określono w tych planach. Obowiązujące plany miejscowe są obecnie bezpośrednią podstawą do sporządzania dokumentacji budowlanych i ubiegania się o decyzje o pozwoleniu na budowę, wydawaną bezpośrednio przez Starostę Powiatu, który z dniem 1 stycznia 2004r. stracił prawo upoważnienia wójtów do wydawania takich decyzji w swoim imieniu. Na obszarze gminy Złota nie obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Wytyczone kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Złota są zbieżne z wizją gminy ujętą w Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ oraz Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

Gmina Złota posiada znaczną rezerwę terenów budowlanych. Preferuje się rozwój zainwestowania przestrzennego głównie w części zachodniej gminy, obejmującej wsie Chroberz, Złota, Wojślawice, Niegosławice i Pełczyska, ze względu na:

- korzystne powiązania komunikacji kołowej zewnętrznej i wewnętrznej
- istniejące znaczne zasoby zainwestowania w usługi publiczne, komercyjne, zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej
- istniejący i planowany rozwój infrastruktury technicznej (wodociąg i kanalizacja)
- istniejące tendencje budowlane

Preferowane strefy zainwestowania mieszkaniowego i usługowego umożliwiają intensyfikację zabudowy (ewentualnie jej zagęszczenie), w obrębie obszarów budowlanych oraz rozwój zabudowy na terenach bezpośrednio z nimi powiązanych infrastruktura techniczną, komunikacyjną oraz siecią usług publicznych i komercyjnych. Obszary zainwestowania mieszkaniowego i usług towarzyszących przewidziano poprzez:

- kształtowanie zabudowy mieszkaniowej w zwartych układach pasmowych, rozwijających istniejące układy ruralistyczne, z zachowaniem odrębności terytorialnych i przestrzennych poszczególnych wsi
- uzupełnienie i porządkowanie istniejącej zabudowy (zagrodowej i jednorodzinnej) oraz kształtowanie nowej, przy wykorzystaniu istniejących rezerw terenowych
- dopuszczenie do lokalizacji obiektów usług podstawowych i komercyjnych w obrębie obszarów zabudowy mieszkaniowej na określonych warunkach
- uzupełnienie wyposażenia terenów mieszkaniowych i usługowych w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej, a przede wszystkim w sieć kanalizacyjną oraz zapewnienie prawidłowych powiązań i standardów komunikacji kołowej i pieszej
- zabezpieczenie obszarów otwartych o wysokiej przydatności rolniczej tzw. „Narodowych Zasobów dla Przyszłości”, terenów parków krajobrazowych wraz z otulinami i terenów o dużych walorach krajobrazowych graniczących z terenami budowlanymi przed ekspansją zainwestowania mieszkaniowego, usługowego, produkcyjnego, rozpraszaniem zabudowy i zniekształcaniem panoramy wsi
- zachowanie stref ochrony bezpośredniej, pośredniej, pola widoku na obiekty i zespoły w szczególnych wartościach zabytkowych i przyrodniczych oraz obszary otwarte gminy.

2. OPRACOWANIE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji (GPR) – dokument, który sporządza się dla obszaru rewitalizacji. Opracowywany przy współpracy z lokalnymi społecznościami oraz interesariuszami rewitalizacji. Wyznacza cele i kierunki działania na danym terytorium objętym rewitalizacją, zawiera głównie szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji, opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi gminy, cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk społecznych i gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych, opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, szacunkowe ramy finansowe wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych, opis struktury zarządzania realizacją GPR, system monitorowania i oceny

GPR, wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, wskazanie sposobu realizacji GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego.

Celem, dla którego sporządza się Gminny Program Rewitalizacji jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji. Wyznaczenie, opis oraz analiza problemów na obszarze zdegradowanym następuje na podstawie zestawienia wiarygodnych i mierzalnych danych pozyskanych przede wszystkim z Urzędu Gminy Żłota oraz jednostek organizacyjnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Żłotej, Powiatowego Urzędu Pracy w Pińczowie, czy Komendy Powiatowej Policji w Pińczowie. Działania rewitalizacyjne skierowane są przede wszystkim na poprawę jakości życia mieszkańców za pomocą spójnych działań. Diagnozę problemów przeprowadzono na poziomie wydzielonych 14 sołectw.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego zastosowano metodę wskaźnikową, która składa się z kilku etapów:

- wyznaczenie jednostek terytorialnych, tj. najmniejszych, niepodzielnych obszarów gminy, dla których możliwe jest pozyskanie danych dotyczących zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych
- zestawienie dostępnych danych oraz przeprowadzenie analizy wskaźnikowej za pomocą wskaźnika syntetycznego
- wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Za obszar zdegradowany uznano te jednostki, dla których w wyniku analizy zdiagnozowano kryzys z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz zidentyfikowano problemy w pozostałych sferach. Spośród zdegradowanych jednostek urbanistycznych wybrano obszar rewitalizacji.

Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane jest:

- Uwzględnienie rewitalizacji, jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- Pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub środowiskowe;
- Ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- Właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- Zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- Koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- Realizacja wynikająca z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Gmina Żłota posiada opracowany i przyjęty uchwałą Nr V/32/2019 Rady Gminy Żłota z dnia 13 lutego 2019r. „Program rewitalizacji Gminy Żłota na lata 2019-2023”. Dla w/w programu nie były sporządzane raporty z realizacji planowanych zadań.

Diagnoza dla dokumentu została opracowana zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji. Program rewitalizacji Gminy Żłota na lata 2019-2023” wykorzystany był do celów porównawczych. Opracowane „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Żłota” inicjuje działania związane z rewitalizacją na terenie gminy. Celem diagnozy jest wskazanie, za pomocą zobiektywizowanych metod i wskaźników tej części gminy Żłota, która charakteryzuje się szczególnie intensywną koncentracją szeregu niekorzystnych zjawisk. Diagnoza stanu aktualnego gminy Żłota została opracowana na podstawie dostępnych informacji, dokumentów i opracowań o charakterze diagnostycznym i strategicznym oraz na podstawie zebranych danych statystycznych na potrzeby niniejszego dokumentu.

Przeprowadzone zostało badanie metodą ankietową w formie elektronicznej i papierowej, której celem była identyfikacja niekorzystnych zjawisk i problemów na terenie gminy.

Na wstępnym etapie prac diagnostycznych przyjęto założenie, aby do celów agregacji danych opisujących stany kryzysowe zachować podział gminy na poszczególne sołectwa, jako najbardziej naturalny i najlepiej służący badaniu zróżnicowania wewnątrzgminnego. Założeniem jest, aby rozwiązując zagrożenia i problemy wykorzystywać mocne strony obszaru rewitalizowanego i całej gminy oraz potencjału zewnętrznego (szanse rozwoju). Gwarantuje to, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego w obszarze rewitalizowanym powinny wpisywać się w szerszy nurt polityki rozwoju całej gminy. Analiza zagadnień społecznych, a w drugiej kolejności także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, techniczno-budowlanych i środowiskowych pozwoliła dokonać pełnej diagnozy problemów i zagrożeń.

Planowanie i programowanie rewitalizacji prowadzone będzie w oparciu o procesy:

- określenie wizji i koncepcji wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego,
- szczegółową analizę i wybór działań rewitalizacyjnych oraz określenie sposobów i warunków ich realizacji,
- określenie źródeł finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone będą w sposób spójny wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

„Gminny Program Rewitalizacji Gminy Żłota na lata 2024-2030” ma służyć identyfikacji obszarów zdegradowanych. Efektem implementacji Programu jest, m.in. odwrócenie negatywnych zjawisk i procesów, poprawa stanu infrastruktury społecznej i technicznej, przeciwdziałanie degradacji przestrzeni, zapobieganie zjawisku wykluczenia społecznego, ograniczanie patologii społecznych, wzrost jakości życia społeczności lokalnej, stymulowanie aktywności społeczności lokalnej, rozwój przedsiębiorczości, zrównoważony rozwój społeczno-ekonomiczny w dłuższej perspektywie czasowej.

Program warunkuje koordynację działań, czyli współpracę Urzędu Gminy oraz przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych na rzecz realizacji działań rewitalizacyjnych.

3. METODYKA WYZNACZANIA OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

3.1. METODYKA PRAC PRZYJĘTA W PROCESIE DELIMITACJI OBSZARÓW ZDEGRADOWANYCH I OBSZARU REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY ŻŁOTA

Opracowanie *Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Żłota*, wykonano zgodnie z metodyką zapewniającą spełnienie wymogów *Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015r.* (tj. Dz. U. 2024, poz. 278). W spójności z ustawą pozostaje nie tylko zastosowana metodyka delimitacji, ale również sposób zbierania danych, ich przetwarzania oraz prezentacji. Uzupełnieniem w zakresie opracowywania dokumentu były również wytyczne i rekomendacje zawarte w publikacji „Delimitacja – krok po kroku” zrealizowanej przez zespół pracowników Instytutu Rozwoju Miast pod redakcją Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa. Metodyka przyjęta podczas procesu delimitacji obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji zakłada czteroetapowy system pracy.

Etap pierwszy obejmował podział gminy na niepodzielne jednostki analityczne stanowiące całość pod względem funkcjonalno-przestrzennym i społecznym. Wyznaczenie jednostek analitycznych najczęściej odbywa się w oparciu o jednostki administracyjne, obręby ewidencyjne, okręgi wyborcze czy inne uwarunkowania wpływające na wewnętrzną spójność poszczególnych jednostek. W przypadku Gminy Żłota zastosowano podział na sołectwa.

Kolejny etap dotyczył zebrania i przetwarzania danych w podziale na poszczególne jednostki analityczne. Pozyskiwano dane z zakresu sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W celu zebrania informacji na temat stanu występującego w badanych jednostkach analitycznych, zwrócono się o przekazanie konkretnych danych do Urzędu Gminy, który pozyskał również dane z Powiatowego Urzędu Pracy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Komendy Powiatowej Policji.

Zagregowanie danych do poszczególnych jednostek analitycznych było elementem wyjściowym do przeprowadzenia analizy wskaźnikowej, która miała na celu wskazanie obszaru zdegradowanego. Ze względu na to, że dobrane wskaźniki przedstawiane są w różnych jednostkach i przedziałach, ich porównywanie oparte na jednowymiarowych zasadach statystycznych pozostaje utrudnione. W przypadku analizy złożonych zjawisk, które opisuje się więcej niż jedną zmienną, pojawiają się problemy, jakie nie występują w analizach prostych dla jednej zmiennej. Podstawą analizy wielowymiarowej jest *wskaźnik syntetyczny*, który pozwala na porównanie poszczególnych mierników i otrzymanie jednego wskaźnika poziomu rozwoju obszaru. Jest to możliwe dzięki standaryzacji różnych zmiennych niezależnie od ich rodzaju, znaku, wielkości i jednostek.

Standaryzacja danych służy sprowadzeniu zmiennych o różnej wartości i jednostkach do wzajemnej porównywalności. Wiąże się ona również z ustaleniem kierunku wpływu każdego ze wskaźników, czyli określeniem czy dany wskaźnik jest stymulantą, czy destymulantą. W pierwszym przypadku (stymulanta) – wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki (np. liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 osób w wieku produkcyjnym), natomiast w przypadku destymulanta – wysoka wartość badanego wskaźnika świadczy o sytuacji kryzysowej (np. udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych). Inaczej mówiąc, w przypadku stymulanta, wzrost wskaźnika oznacza pozytywny rezultat dla badanego zjawiska, natomiast w przypadku destymulanta – wzrost wartości zmiennej świadczy negatywnie o zjawisku. Z tego względu, w celu standaryzacji wskaźników posłużono się metodą wyrażoną wzorem:

Wzór 1.
$$t_{ij} = \frac{x_{ij} - \bar{x}_j}{S_j}$$
 , gdy zmienna jest stymulantą

Wzór 2.
$$z_{ij} = x_{ij} * (-1)$$
 , gdy zmienna jest destymulantą

gdzie:

t_{ij} – wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i ,

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i ,

\bar{x}_j – średnia arytmetyczna wskaźnika j ,

s_j – odchylenie standardowe wskaźnika j .

z_{ij} – wartość wskaźnika (stymulanta) po przekształceniu

x_{ij} – wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i

Dzięki zastosowaniu takiego rozwiązania, wartości większe od średniej dla całej gminy po standaryzacji będą przyjmowały wartość dodatnią (korzystniejszą dla danej jednostki analitycznej), natomiast wartości mniejsze od średniej – wartość ujemną (niekorzystną dla danej jednostki analitycznej). Im niższa jest wartość standaryzowanego wskaźnika tym poziom koncentracji negatywnego zjawiska w danej jednostce analitycznej jest większy.

Ostatnim etapem wyznaczenia wskaźnika syntetycznego jest obliczenie średniej arytmetycznej zestandaryzowanych zmiennych dla każdej z badanych sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Wartość wskaźnika syntetycznego odpowiada na pytanie, czy dana jednostka analityczna znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o pozytywnym obrazie zjawisk w danej jednostce, natomiast niskie ukazują koncentrację zjawisk kryzysowych. W celu uzyskania wartości wskaźnika syntetycznego posłużono się wzorem:

Wzór 3.

$$P_i = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n t_{ij}$$

gdzie:

P_i - syntetyczny wskaźnik negatywnego wpływu i zjawisk

n - liczba wskaźników

t_{ij} - wartość wskaźnika j jednostki urbanistycznej i

Zgodnie z przyjętą metodyką do obszaru zdegradowanego włączone mogą zostać wszystkie te jednostki analityczne, których wskaźnik syntetyczny jest wyższy niż 0 w sferze społecznej oraz w co najmniej jednej z pozostałych 4 sfer wskazanych w art. 9 ust. 1 pkt 1-4.

Spośród wyznaczonych obszarów zdegradowanych, wytyczono obszar rewitalizacji, który zgodnie z wymogami Ustawy o rewitalizacji, nie może przekraczać 20% powierzchni gminy i nie może być zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Na potrzeby opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Złota lata 2024-2030 starano się wyselekcjonować zjawiska negatywne występujące na terenie gminy, które przekładają się na obecny stan obszaru wymagającego wsparcia.

3.2. PODZIAŁ GMINY NA JEDNOSTKI ANALITYCZNE

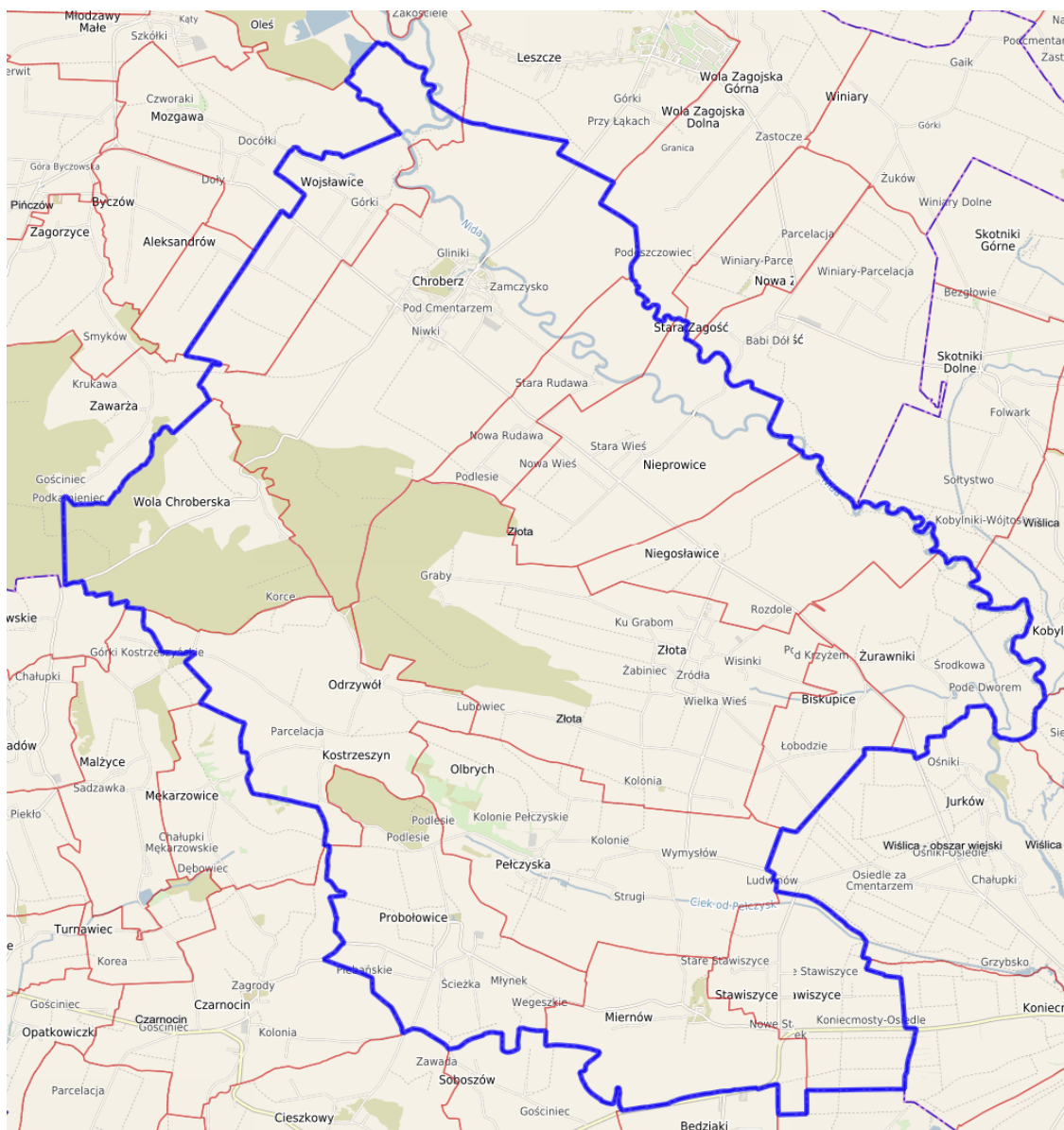
Zgodnie z przedstawioną w powyższym rozdziale metodyką prac przyjętą w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych, etap pierwszy dotyczył podziału gminy na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Podział gminy na jednostki analityczne umożliwił zebranie danych i przetworzenie ich w celu oceny sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej.

Wyznaczone w procesie delimitacji jednostki analityczne, powinny w głównej mierze odzwierciedlać specyfikę danego terenu, ze szczególnym uwzględnieniem funkcji dominującej, a także sposobu zagospodarowania przestrzennego. Istotne jest, aby w trakcie dokonywania podziału, uwzględnić także intensywność użytkowania danego obszaru. Tak przygotowany podział sprawi, że dokonana w kolejnych etapach porównawcza analiza wskaźnikowa, przeprowadzona zostanie w sposób uwzględniający zróżnicowanie przestrzenne gminy.

Dokonując podziału gminy Złota na jednostki analityczne skorzystano z istniejącego już podziału administracyjnego, wyznaczając tym samym 14 jednostek analitycznych - sołectw, odpowiadających obowiązującemu podziałowi ewidencyjnemu: Biskupice, Chroberz, Kostrzeszyn, Miernów, Niegosławice, Nieprowice, Pełczyska, Probołowice, Rudawa, Stawiszycy, Wojsławice, Wola Chrobberska, Złota i Żurawniki.

Granice jednostek urbanistycznych pokrywają się z granicami działek ewidencyjnych - zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji, która umożliwia zastosowanie specjalnych narzędzi wspierających proces rewitalizacji.

Mapa 3. Sołectwa wchodzące w skład gminy Żłota

Źródło: polska.e-mapa.pl

Szczegółowe dane dotyczące sołectw (jednostek analitycznych) dla gminy Żłota przedstawione zostały w poniższej tabeli.

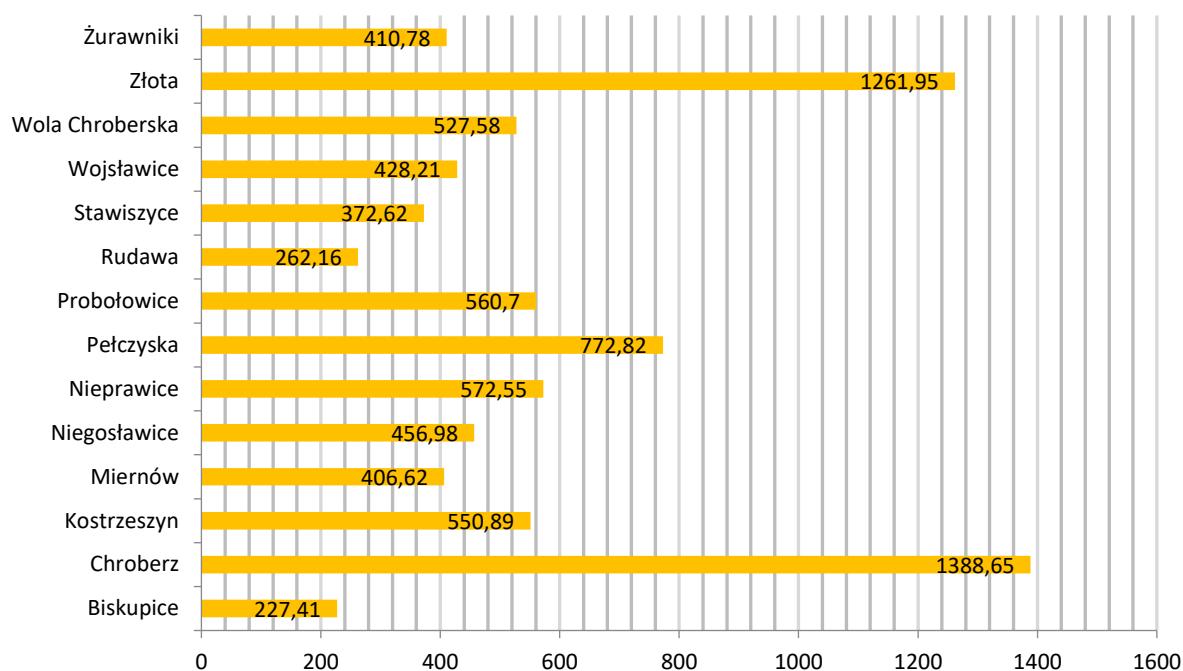
Tabela 7. Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Żłota

DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY ŻŁOTA

Jednostka analityczna (sołectwo)	Liczba mieszkańców wg stanu na 13.02.2024r.	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców (<30%)	Powierzchnia [ha]	Udział w ogólnej powierzchni gminy (<20%)
Biskupice	117	2,69%	227,41	2,77%
Chroberz	830	19,05%	1388,65	16,93%
Kostrzeszyn	215	4,93%	550,89	6,72%
Miernów	225	5,16%	406,62	4,96%
Niegostawice	235	5,39%	456,98	5,57%
Nieprawice	353	8,10%	572,55	6,98%
Pełczyska	347	7,96%	772,82	9,42%
Probołowice	234	5,37%	560,70	6,84%
Rudawa	175	4,02%	262,16	3,20%
Stawiszycze	366	8,40%	372,62	4,54%
Wojstawice	201	4,61%	428,21	5,22%
Wola Chrobberska	55	1,26%	527,58	6,43%
Żłota	824	18,91%	1261,95	15,39%
Żurawniki	180	4,13%	410,78	5,01%
RAZEM	4357	100%	8199,92	100%

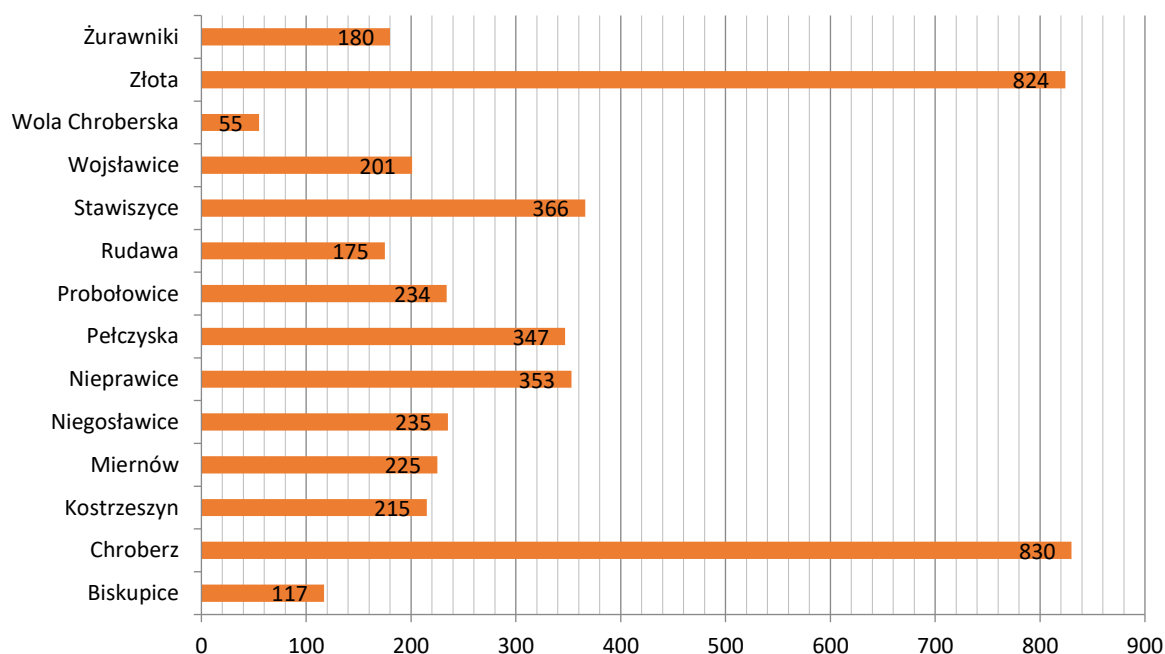
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Wykres 10. Powierzchnia wyznaczonych jednostek urbanistycznych w gminie Złota

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Złota

Wykres 11. Liczba mieszkańców wyznaczonych jednostek urbanistycznych na terenie gminy Złota

Źródło: opracowanie własne na podstawie Urzędu Gminy Złota

3.3. WSKAŹNIKI DELIMITUJĄCE OBSZARY ZDEGRADOWANE

Podczas wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Żłota posłużono się wskaźnikami o charakterze ilościowym pozyskanych z różnych instytucji. W celu prawidłowego przeprowadzenia delimitacji analizowanych jednostek statystycznych konieczny był wybór odpowiednich zmiennych, które je w sposób istotny statystycznie różnicują. Ze względu na charakter gminy i występujące w niej zjawiska społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie katalogu umożliwiającego analizę każdej ze sfer wskazanych w Ustawie o rewitalizacji. Przeprowadzone prace umożliwiły wyprowadzenie zbioru zmiennych.

Tabela 8. Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego

Wskaźnik	Opis wskaźnika
SFERA SPOŁECZNA	
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności w odniesieniu do pomocy społecznej. Dane dotyczące udzielonej pomocy społecznej uzyskano z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały sołectwa z największym odsetkiem osób korzystających z pomocy społecznej.
Liczba osób pobierających świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności w odniesieniu do pomocy społecznej. Dane dotyczące udzielonej pomocy społecznej uzyskano z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Założone w tym obszarze wskaźniki wskazały sołectwa z największym odsetkiem osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej z powodu ubóstwa.
Liczba przestępstw popełnionych na 100 mieszkańców	Wskaźnik opisujący poziom bezpieczeństwa na danym obszarze, skupia się na prezentacji danych dotyczących poważnych naruszeń prawa. Dane potrzebne do obliczenia wskaźnika opisującego stopień przestępczości i naruszeń prawa pozyskano z Komendy Powiatowej Policji w Pińczowie. Przestępczość znacząco negatywnie wpływa na jakość życia mieszkańców oraz postrzeganie atrakcyjności danego miejsca do zamieszkania i inwestowania.
Kwota uzyskana na fundusz sołeczki w przeliczeniu na 1 mieszkańca	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego - wskaźnik określa zaangażowanie lokalnych społeczności w pozyskiwanie środków w ramach funduszu społecznego. Dane pozyskano z Urzędu Gminy Żłota.

Uczestnictwo w życiu publicznym – frekwencja wyborcza	Wskaźnik określający poziom kapitału społecznego. Wskaźnik, którym się posłużono, chcąc ocenić uczestnictwa w życiu politycznym w poszczególnych sołectwach gminy to udział mieszkańców w wyborach samorządowych w 2024 roku. Dane pozyskano z PKW.
SFERA GOSPODARCZA	
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEIDiG na 100 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia przedsiębiorczości mieszkańców obszaru. Wskaźnikami wskazującymi na problemy natury gospodarczej są: poziom aktywności gospodarczej oraz kondycja lokalnych przedsiębiorstw. Do obliczenia poziomu aktywności gospodarczej posłużono się liczbą podmiotów gospodarczych zarejestrowanych i wyrejestrowanych w poszczególnych sołectwach. Źródłem danych jest UG Żłota, rejestr CEIDiG.
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEIDiG na 100 ha powierzchni sołectwa	
SFERA ŚRODOWISKOWA	
Ilość wyrobów zawierających azbest do usunięcia na 100 mieszkańców	Wskaźnik obrazuje problem przekroczenia standardów jakości środowiska, mierzone występowaniem odpadów niebezpiecznych, wyrażonych ilością odpadów zawierających azbest do unieszkodliwienia wyliczona na 100 mieszkańców sołectwa. Dane pozyskano z gminnej bazy azbestowej oraz danych Urzędu Gminy.
Poziom emisji CO ₂ na 100 mieszkańców	Wskaźnik określa wielkość emisji CO ₂ z sektora mieszkaniowego, transportu i gospodarki. Dane pozyskano z Planu Gospodarki Niskoemisyjnej Gminy Żłota.
SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	
Liczba obiektów zabytkowych wymagających odnowy na 100 ha powierzchni sołectwa	Wskaźnik określający stan obiektów zabytkowych, które stanowią historyczne dziedzictwo materialne mogą zostać wykorzystane dla rozwoju turystyki. Źródłem informacji jest Gminna Ewidencja Zabytków.
Liczba przystanków komunikacji na 100 ha powierzchni sołectwa	Wskaźnik pokazujący dostępność przystanków na terenie poszczególnych sołectw. Dane Urzędu Gminy Żłota.
SFERA TECHNICZNA	

Liczba wydanych pozwoleń na budowę na 100 mieszkańców	Wskaźnik określa rozwój mieszkalnictwa na terenie gminy. Dane Urząd Giny Żłota (Starostwo Powiatowe w Pińczowie).
Długość chodnika na km drogi gminnej	Wskaźnik skupiający się na ocenie poziomu i jakości wyposażenia sołectw w chodniki wpływające na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców. Źródłem informacji jest Urząd Gminy Żłota.
Liczba zdarzeń drogowych zgłoszonych policji na 100 mieszkańców	Wskaźnik określający bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Dane Urząd Gminy Żłota – Komenda Powiatowa Policji w Pińczowie.

Lista wskaźników z podziałem na sfery wraz ze sposobem ich wyliczenia i źródłem pozyskania zawiera tabela powyżej. Dane zbierane były z podziałem na obręby geodezyjne. Wskaźniki zostały przedstawione w sposób względny – zostały przyrównane do 100 mieszkańców danej jednostki podziału gminy Żłota (większość wyliczanych wskaźników) oraz na 100 ha (głównie dla wskaźników przestrzennych). Dzięki takiej metodologii możliwe jest przedstawienie wartości uwzględniające możliwe, znaczne różnice w liczbie ludności obrębów.

Wybrano ogółem 14 reprezentatywnych wskaźników dla poszczególnych sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. W stosunku do każdego wskaźnika określono czy jest tzw. stymulantą, czy destymulantą rozumianą jako wskazanie, że wysokie wartości wskaźnika świadczą o występowaniu zjawiska pozytywnego przy stymulancie i zjawiska negatywnego przy destymulancie. W opisie każdego wskaźnika zawarto informacje o źródle danych wyjściowych. Wyliczenia wskaźników każdorazowo przedstawione zostały w tabelach, z zaznaczeniem kolorystycznym stanu kryzysowego. Ponadto wskaźniki zostały przedstawione graficznie na mapach poglądowych z zastosowaniem gradacji kolorystycznej dla rozszerzenia diagnozowania konkretnych zjawisk.

Ze względu na różnorodność dostępnych danych, charakteryzujących poszczególne obszary, do analizy koncentracji negatywnych zjawisko wykorzystano metodę IMD. Polega ona na określeniu wskaźnika syntetycznego każdego z analizowanych obszarów w oparciu o średnią arytmetyczną danego wskaźnika oraz odchylenie standardowe wskaźnika.

Kolejne etapy budowy wskaźnika syntetycznego to:

1. Wyliczenie średniej arytmetycznej dla wszystkich jednostek urbanistycznych (pola podstawowe) danych dla poszczególnych wskaźników
2. Wyliczenie odchylenia standardowego dla poszczególnych wskaźników
3. Przekształcenie wskaźników przy uwzględnieniu czy dany wskaźnik jest stymulantą czy destymulantą
4. Wyliczenie wskaźnika syntetycznego.

Szczegółowy opis metody IMD zamieszczono w publikacji Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa „Delimitacja krok po kroku”. Analizę metodą IMD przeprowadzono dla 5 wskaźników sfery społecznej oraz odrębnie dla 2 wskaźników dla sfery gospodarczej, sfery środowiskowej, sfery funkcjonalno-przestrzennej oraz dla 3 wskaźników sfery technicznej. Wskaźniki syntetyczne mające wartości dodatnie wskazują na koncentrację negatywnych zjawisk w tej sferze.

3.4. WYNIKI DLA POSZCZEGÓLNYCH SOŁECTW WG WSKAŹNIKÓW

Przyjęte wskaźniki pozwoliły zidentyfikować sołectwa z największymi problemami związanymi z wykluczeniem społecznym.

Dostosowując metodologię badań do obszaru wiejskiego jakim jest teren gminy Złota zdecydowano się na przeprowadzenie analizy wskaźnikowej badającej nagromadzenie negatywnych zjawisk, w każdym sołectwie. Analiza poddaje badaniu występowanie negatywnych zjawisk, w każdym koniecznym do wybrania obszaru zdegradowanego zakresie. Problem obrazowany jest wskaźnikiem, najczęściej jest to wskaźnik ukazujący zjawisko w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz na 100 ha (głównie dla wskaźników przestrzennych). Wartość wskaźnika określana jest jako niekorzystna kiedy wskaźniki te przyjmują w miejscowości wartości mniej korzystne od średniej ich wartości dla gminy. Wyznaczając obszar zdegradowany, przyjęto zasadę, iż obszar wymagający działań naprawczych cechuje sołectwo o wartości wskaźnika powyżej średniej dla gminy Złota, co przedstawiono w tabelach zamieszczonych poniżej.

3.4.1. SFERA SPOŁECZNA

Tabela 9. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców sołectwa

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	2,99
Chroberz	4,33
Kostrzeszyn	6,15
Miernów	2,08
Niegostawice	2,94
Nieprawice	0,94
Pęczyska	7,80
Probołowice	1,52
Rudawa	2,00
Stawiszycy	2,93
Wojstawice	2,42
Wola Chrobberska	0,00
Żłota	1,94
Żurawniki	0,00
Średnia	2,72

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Żłotej

Tabela 10. Liczba osób pobierających świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	0,00
Chroberz	1,08
Kostrzeszyn	2,33
Miernów	0,44
Niegosławice	0,85
Nieprawice	0,28
Pęczyska	2,02
Probołowice	0,43
Rudawa	0,57
Stawiszycy	0,00
Wojśławice	0,00
Wola Chroberska	0,00
Żłota	0,61
Żurawniki	0,00
Średnia	0,62

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Żłotej

Tabela 11. Przestępczość na 100 mieszkańców sołectwa

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	0,00
Chroberz	0,48
Kostrzeszyn	0,00
Miernów	1,33
Niegosławice	0,85
Nieprawice	0,28
Pęczyska	0,29
Probołowice	0,43
Rudawa	1,71
Stawiszycy	0,82
Wojśławice	0,00
Wola Chroberska	0,00
Złota	1,09
Żurawniki	0,00
Średnia	0,52

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Pińczowie

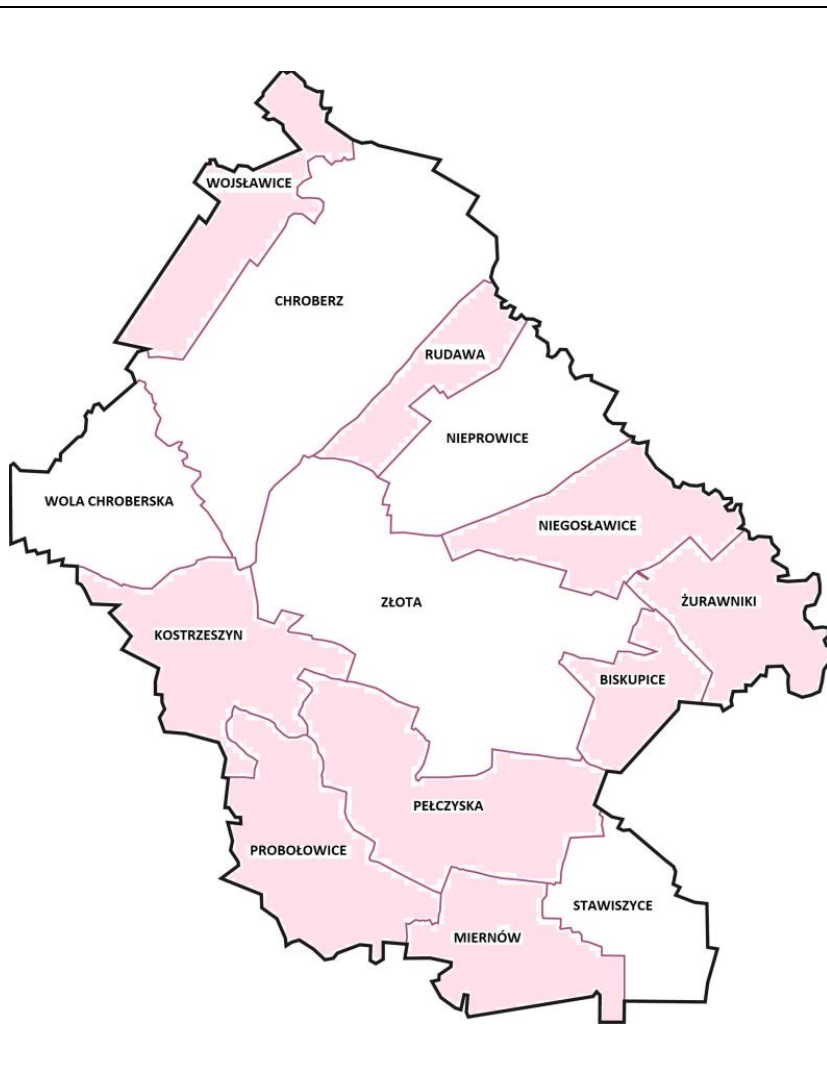
Tabela 12. Kwota uzyskana na fundusz sołectki w przeliczeniu na 1 mieszkańca sołectwa

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	425,88
Chroberz	60,03
Kostrzeszyn	132,10
Miernów	125,57
Niegosławice	116,83
Nieprovice	61,40
Pelczyska	62,61
Probołowice	90,50
Rudawa	120,16
Stawiszyce	55,00
Wojstawice	95,19
Wola Chroberska	337,02
Żłota	19,35
Żurawniki	71,14
Średnia	126,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Tabela 13. Frekwencja wyborcza - wybory samorządowe 2024 rok

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	67,45
Chroberz	65,06
Kostrzeszyn	68,71
Miernów	68,71
Niegosławice	67,45
Nieprawice	63,25
Pęczyska	68,71
Probołowice	68,71
Rudawa	68,71
Stawiszycy	65,06
Wojśławice	67,69
Wola Chroberska	65,06
Żłota	65,06
Żurawniki	67,45
Średnia	66,84

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PKW

Do analizy sfery społecznej wykorzystano następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru: liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców, liczba osób pobierających świadczenia z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, liczba przestępstw na 100 mieszkańców sołectwa, kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca sołectwa, frekwencja wyborcza – wybory samorządowe 2024 rok.

Powyższe wskaźniki wymagają odpowiedniej standaryzacji. Dla porównania stopnia natężenia zjawisk kryzysowych w poszczególnych sołectwach opracowano porównywalny wskaźnik. W pierwszym etapie powinno się znormalizować poszczególne zjawiska kryzysowe. Czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe (wzór 1 – rozdział 3.2.). Zestawienie wartości wskaźników dla sfery społecznej zawiera tabela 19, natomiast znormalizowane zestawienie wskaźników sfery społecznej zawiera tabela 20.

Wartości wskaźników po normalizacji umożliwiają dalsze wyliczenia. W następnym etapie określono, czy dany wskaźnik jest **stymulantą**, czy **destymulantą**, tzn. czy wysokie wartości wskaźnika powodują rozwój danej jednostki, czy też prowadzą do kryzysu. Jeżeli wskaźnik jest stymulantą to został przekształcony według wzoru (wzór 2 – rozdział 3.2). W przypadku, gdy dany wskaźnik jest destymulantą, otrzymane w procesie normalizacji wartości pozostawiono bez zmian. Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulandy i destymulandy zawiera tabela 21.

Ostatnim etapem jest wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego, który będzie sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych. Wartość wskaźnika syntetycznego będzie świadczyć, czy dane pole podstawowe znajduje się w stanie kryzysowym. Wysokie wartości wskaźnika świadczą o dużym kryzysie, natomiast niskie ukazują pozytywny obraz zjawisk społecznych. W celu wyznaczenia wskaźnika syntetycznego posłużono się wzorem 3 rozdział 3.2..

Tabela 14. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa sołectwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców sołectwa	Liczba osób pobierających świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Przestępczość na 100 mieszkańców sołectwa	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca sołectwa	Frekwencja wyborcza - wybory samorządowe 2024 rok
Biskupice	2,99	0,00	0,00	425,88	67,45
Chroberz	4,33	1,08	0,48	60,03	65,06
Kostrzeszyn	6,15	2,33	0,00	132,10	68,71
Miernów	2,08	0,44	1,33	125,57	68,71
Niegostawice	2,94	0,85	0,85	116,83	67,45
Nieprawice	0,94	0,28	0,28	61,40	63,25
Pełczyska	7,80	2,02	0,29	62,61	68,71
Probołowice	1,52	0,43	0,43	90,50	68,71
Rudawa	2,00	0,57	1,71	120,16	68,71
Stawiszycy	2,93	0,00	0,82	55,00	65,06
Wojstawice	2,42	0,00	0,00	95,19	67,69
Wola Chroberska	0,00	0,00	0,00	337,02	65,06
Złota	1,94	0,61	1,09	19,35	65,06
Żurawniki	0,00	0,00	0,00	71,14	67,45
Średnia arytmetyczna	2,72	0,62	0,52	126,63	66,84

DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY ZŁOTA

Odchylenie standardowe	9,44	0,72	0,54	109,80	1,73
------------------------	-------------	-------------	-------------	---------------	-------------

Źródło: opracowanie własne

Tabela 15. Znormalizowana wartość wskaźników dla sfery społecznej

Nazwa sołectwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców sołectwa	Liczba osób pobierających świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	Przestępczość na 100 mieszkańców sołectwa	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca sołectwa	Frekwencja wyborcza - wybory samorządowe 2024 rok
Biskupice	0,0289	-0,8542	-0,96460	2,7254	0,3507
Chroberz	0,1708	0,6459	-0,0742	-0,6065	-1,0331
Kostrzeszyn	0,3636	2,3821	-0,9646	0,0498	1,08,3
Miernów	-0,0675	-0,2431	1,5026	-0,0096	1,0803
Niegostawice	0,0236	0,3264	0,6122	-0,0892	0,3507
Niepropowice	-0,1882	-0,4653	-0,4452	-0,5941	-2,0811
Pełczyska	0,5384	1,9515	-0,4267	-0,5830	1,0803
Probołowice	-0,1268	-0,2570	-0,1670	-0,3290	1,0803
Rudawa	-0,0760	-0,0625	2,2075	-0,0589	-1,0331
Stawiszycy	0,0225	-0,8542	0,5565	-0,6523	0,4897
Wojstawice	-0,0315	-0,8542	-0,9646	-0,2863	-1,0331
Wola Chroberska	-0,2878	-0,8542	-0,9646	1,9161	-1,0331
Żłota	-0,0823	-0,0069	1,0574	-0,9770	0,3507
Żurawniki	-0,2878	-0,8542	-0,9646	-0,5053	0,3507

Źródło: opracowanie własne

Tabela 16. Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i de stymulanty

Nazwa sołectwa	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców sołectwa **	Liczba osób pobierających świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa **	Przestępczość na 100 mieszkańców sołectwa **	Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca sołectwa *	Frekwencja wyborcza - wybory samorządowe 2024 rok *
Biskupice	0,0289	-0,8542	-0,96460	-2,7254	-0,3507
Chroberz	0,1708	0,6459	-0,0742	0,6065	1,0331
Kostrzeszyn	0,3636	2,3821	-0,9646	-0,0498	-1,0803
Miernów	-0,0675	-0,2431	1,5026	0,0096	-1,0803
Niegostawice	0,0236	0,3264	0,6122	0,0892	-0,3507
Nieprawice	-0,1882	-0,4653	-0,4452	0,5941	2,0811
Pełczyska	0,5384	1,9515	-0,4267	0,5830	-1,0803
Probołowice	-0,1268	-0,2570	-0,1670	0,3290	-1,0803
Rudawa	-0,0760	-0,0625	2,2075	0,0589	1,0331
Stawiszycy	0,0225	-0,8542	0,5565	0,6523	-0,4897
Wojślawice	-0,0315	-0,8542	-0,9646	0,2863	1,0331
Wola Chrobberska	-0,2878	-0,8542	-0,9646	-1,9161	1,0331
Złota	-0,0823	-0,0069	1,0574	0,9770	-0,3507
Żurawniki	-0,2878	-0,8542	-0,9646	0,5053	-0,3507

Źródło: opracowanie własne

*STYMULANTA

** DESTYMULANTA

Tabela 17. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej

Nazwa sołectwa	Pomoc społeczna		Przestępczość	Aktywność społeczna	Aktywność polityczna	Wskaźnik syntetyczny
Biskupice	0,0289	-0,8542	-0,96460	-2,7254	-0,3507	-0,97322
Chroberz	0,1708	0,6459	-0,0742	0,6065	1,0331	0,47643
Kostrzeszyn	0,3636	2,3821	-0,9646	-0,0498	-1,0803	0,13019
Miernów	-0,0675	-0,2431	1,5026	0,0096	-1,0803	0,02428
Niegostawice	0,0236	0,3264	0,6122	0,0892	-0,3507	0,14014
Nieprawice	-0,1882	-0,4653	-0,4452	0,5941	2,0811	0,31528
Pełczyska	0,5384	1,9515	-0,4267	0,5830	-1,0803	0,31320
Probołowice	-0,1268	-0,2570	-0,1670	0,3290	-1,0803	-0,26039
Rudawa	-0,0760	-0,0625	2,2075	0,0589	1,0331	0,63222
Stawiszycy	0,0225	-0,8542	0,5565	0,6523	-0,4897	-0,02249
Wojślawice	-0,0315	-0,8542	-0,9646	0,2863	1,0331	-0,10618
Wola Chroberska	-0,2878	-0,8542	-0,9646	-1,9161	1,0331	-0,59794
Złota	-0,0823	-0,0069	1,0574	0,9770	-0,3507	0,31889

DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY ZŁOTA

Żurawniki	-0,2878	-0,8542	-0,9646	0,5053	-0,3507	-0,391889
-----------	---------	---------	---------	--------	---------	-----------

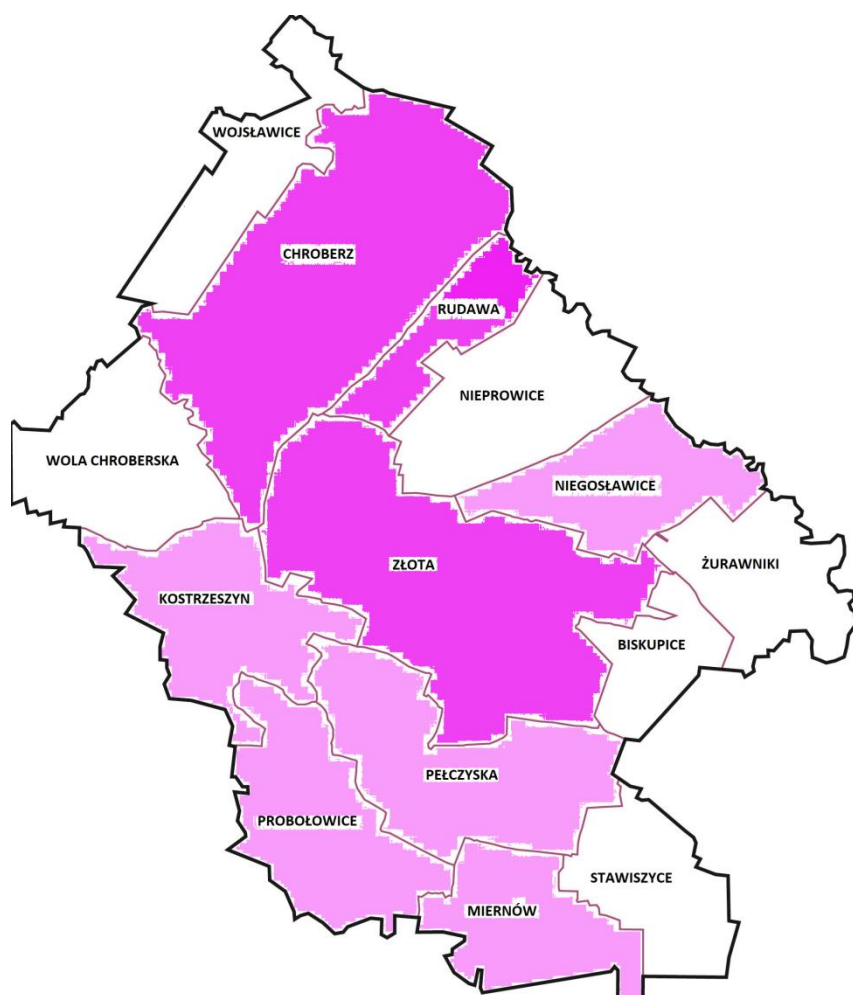
Źródło: opracowanie własne

Dodatnia wartość wskaźnika syntetycznego świadczy o występowaniu kryzysu w sferze społecznej w danym sołectwie.

Rewitalizacja ma służyć przede wszystkim poprawie jakości życia mieszkańców, co oznacza, że właśnie kwestie społeczne są podstawowymi przesłankami służącymi wyznaczeniu obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, a dopiero potem aspekt gospodarczy, środowiskowy, funkcjonalno-przestrzenny i techniczny.

Delimitacja negatywnych zjawisk społecznych występujących w gminie Żłota przeprowadzona na podstawie analizy natężenia wybranych zjawisk społecznych, jak również analizy wartości bezwzględnych tych zjawisk (skala zjawisk), wykazała, że obszarem koncentracji problemów społecznych w gminie jest obszar zlokalizowany w miejscowościach: **Rudawa, Chroberz, Żłota, Pelczyska, Probołowice, Niegosławice, Kostrzeszyn oraz Miernów.**

Mapa 4. Jednostki urbanistyczne znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych gminy Żłota

Źródło: opracowanie własne

Dla poprawnego wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji należy dodatkowo w sołectwach gminy, zdiagnozować występowanie, co **najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcyjnych lub technicznych.**

3.4.2. SFERA GOSPODARCZA

Siłą rozwojową każdej miejscowości gminy jest jej kondycja ekonomiczno-gospodarcza. Wyznaczenie obszarów stanowiących o problematycznym charakterze gminy pozwoli na dokonanie zmian, aby w przyszłości ograniczyć bariery rozwojowe tej gminy. Skuteczne zaplanowanie przemian w lokalnej gospodarce, zwiększy jej konkurencyjność i atrakcyjność dla pracowników oraz potencjalnych inwestorów.

Do analizy sfery gospodarczej w gminie wzięto pod uwagę następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru:

- liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru CEIDG na 100 mieszkańców sołectwa
- liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru CEIDG na 100 ha powierzchni sołectwa

Tabela 18. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru CEIDG na 100 mieszkańców sołectwa

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	2,56
Chroberz	3,37
Kostrzeszyn	2,79
Miernów	2,22
Niegosławice	1,70
Nieprawice	3,40
Pęczyska	2,02
Probołowice	4,27
Rudawa	2,86
Stawiszycy	3,83
Wojstawice	3,98
Wola Chroberska	0,00
Żłota	3,76
Żurawniki	3,89
Średnia	2,90

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Tabela 19. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru CEIDG na 100 ha powierzchni sołectwa

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	1,32
Chroberz	2,02
Kostrzeszyn	1,09
Miernów	1,23
Niegosławice	0,88
Nieprovice	2,10
Pęczyska	0,91
Probołowice	1,78
Rudawa	1,91
Stawiszycy	3,76
Wojśławice	1,87
Wola Chroberska	0,00
Żłota	2,46
Żurawniki	1,70
Średnia	1,65

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Tabela 20. Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa sołectwa	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru CEIDG na 100 mieszkańców sołectwa **	Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru CEIDG na 100 ha powierzchni sołectwa **
Biskupice	-0,3089	4,000
Chroberz	0,4194	0,4427
Kostrzeszyn	-0,1021	-0,6552

Miernów	-0,6147	-0,4899
Niegostawice	-1,0823	-0,9032
Nieprawice	0,4464	0,5372
Pełczyska	-0,7945	-0,8677
Probołowice	1,2287	0,1594
Rudawa	-0,0392	0,3129
Stawiszycy	0,8330	2,4969
Wojstawice	0,9679	0,2656
Wola Chroberska	-2,6109	-1,9421
Żłota	0,7701	0,9622
Żurawniki	0,8870	0,0649

Źródło: opracowanie własne

*STYMULANTA

**DESTYMULANTA

Dla podsumowania sfery gospodarczej wykorzystano wyliczenie ujednoczonego wskaźnika syntetycznego. Za obszary bez stanu kryzysowego w sferze gospodarczej uznawane są jednostki urbanistyczne, które osiągnęły wartości ujemne. Jednostki urbanistyczne, które otrzymały wartości dodatnie, są uznane za obszary kryzysowe w sferze gospodarczej.

Tabela 21. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery gospodarczej

Nazwa sołectwa	Wskaźnik syntetyczny
Biskupice	1,8455
Chroberz	0,4311
Kostrzeszyn	-0,3787
Miernów	-0,5523
Niegostawice	-0,9927
Nieprawice	0,4918
Pełczyska	-0,8311
Probołowice	0,6940
Rudawa	0,1368
Stawiszycy	1,6650

Wojślawice	0,6168
Wola Chroberska	-2,2765
Złota	0,8661
Żurawniki	0,4760

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przyjętym założeniem, jednostkami urbanistycznymi, w których występuje kryzys w sferze gospodarczej są: Biskupice, Stawiszce, Złota, Probołowice, Wojślawice, Nieprowice, Żurawniki, Chroberz i Rudawa.

Mapa 5. Jednostki urbanistyczne znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk gospodarczych gminy Złota

3.4.3. SFERA ŚRODOWISKOWA

Jednym z częstszych problemów środowiskowych, z jakim muszą zmagać się mieszkańcy obszarów przeznaczonych do rewitalizacji jest występowanie w budynkach mieszkalnych i gospodarczych azbestu. Włókna azbestowe stanowią zagrożenie dla zdrowia, w tym wiele chorób układu oddechowego. Szczególnie groźne są elementy, z których na skutek uszkodzenia, ułatwione jest uwalnianie się cieniutkich (tzw. respiralne – do 0,01 μm) włókien przenikających do dolnych dróg oddechowych.

Inwentaryzacja wykazała, iż najwięcej wyrobów zawierających azbest znajduje się w sołectwie Złota (485.847 kg) oraz Chroberz (335.445 kg), najmniej natomiast w sołectwie Wola Chrobberska (81.045 kg) oraz Biskupice (85.846 kg). Wszystkie wyroby azbestowe zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi powinny zostać usunięte w terminie do 2032 roku.

W aspekcie przekroczenia standardów jakości środowiska gmina zмага się również z problemem niskiej emisji. Osiągnięcie założonego celu redukcji emisji dwutlenku węgla w gminie jest możliwe przez zmianę zachowań mieszkańców, zastosowanie nowych technologii, tak że działania przeprowadzane w poszczególnych sektorach W sektorze obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej pożądany efekt przyniesie zwiększenie izolacyjności budynków oraz zastępowanie paliw wysokoemisyjnych na ekologiczne, a także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii. W sektorze transportowym zmniejszenie emisji CO₂ można osiągnąć przez zmianę parametrów emisyjnych pojazdów, modernizację istniejących dróg oraz rozbudowę sieci drogowej.

Do analizy sfery środowiskowej w gminie wzięto pod uwagę następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru:

- wyroby zawierające azbest do usunięcia z terenu gminy w 2024 roku
- redukcja emisji CO₂

Tabela 22. Ilość wyrobów zawierających azbest do usunięcia na 100 mieszkańców w poszczególnych sołectwach

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	38,744
Chroberz	22,594
Kostrzeszyn	59,611
Miernów	68,888
Niegosławice	43,226
Nieprawice	49,365
Pęczyska	38,642
Probołowice	68,288
Rudawa	42,041
Stawiszycy	30,363
Wojstawice	49,442
Wola Chroberska	108,327
Żłota	24,193
Żurawniki	30,063
Średnia	38,624

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Tabela 23. Redukcja emisji CO₂

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	358,11
Chroberz	2450,45
Kostrzeszyn	658,07
Miernów	688,08
Niegostawice	119,29
Nieprawice	1080,46
Pęczyska	1062,09
Probołowice	716,22
Rudawa	535,64
Stawiszycy	1120,25
Wojstawice	615,22
Wola Chrobberska	168,34
Żłota	2522,09
Żurawniki	550,94
Średnia	909,66

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Tabela 24. Wartości wskaźników dla sfery środowiskowej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa sołectwa	Ilość wyrobów zawierających azbest do usunięcia na 100 mieszkańców **	Redukcja emisji CO ₂ **
Biskupice	-0,4289	-0,7617
Chroberz	-1,1670	2,2523
Kostrzeszyn	0,5248	-0,3475
Miernów	0,9488	-0,3060

Niegostawice	-0,2240	-1,0916
Nieprawice	0,0564	0,2359
Pełczyska	-0,4335	0,2105
Probołowice	0,9214	-0,2672
Rudawa	-0,2782	-0,5166
Stawiszyce	-0,8119	0,2908
Wojstawice	-0,0601	-0,4067
Wola Chroberska	2,7513	-1,0238
Złota	-1,0939	2,2269
Żurawniki	-0,8256	-0,4954

Źródło: opracowanie własne

*STYMULANTA

** DESTYMULANTA

Dla posumowania sfery środowiskowej wykorzystano wyliczenie ujednoczonego wskaźnika syntetycznego. Za obszary bez stanu kryzysowego w sferze środowiskowej uznawane są jednostki urbanistyczne, które osiągnęły wartości ujemne. Jednostki urbanistyczne, które otrzymały wartości dodatnie, są uznane za obszary kryzysowe w sferze środowiskowej.

Tabela 25. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery środowiskowej

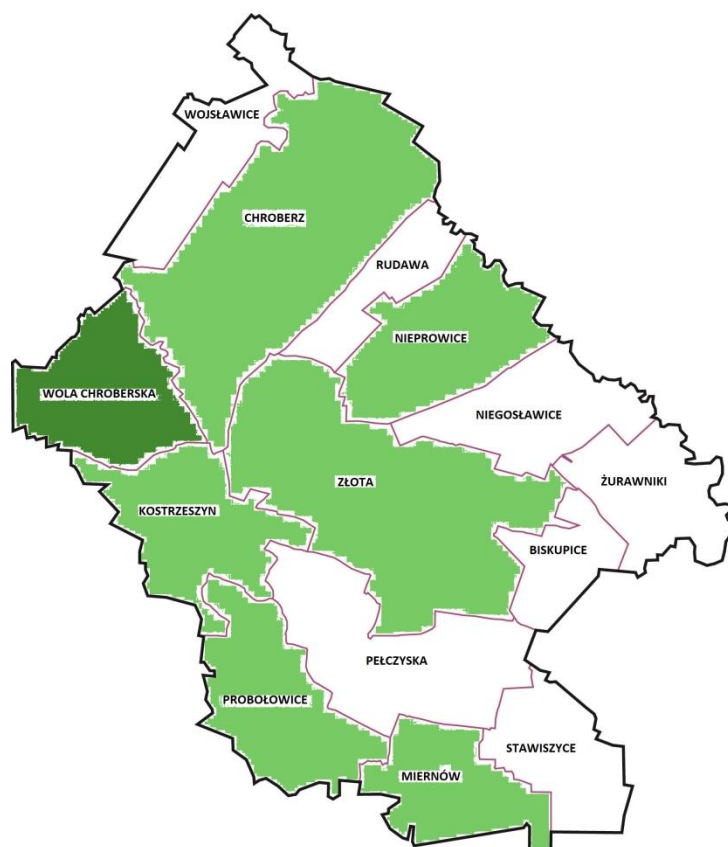
Nazwa sołectwa	Wskaźnik syntetyczny
Biskupice	-0,5953
Chroberz	0,5427
Kostrzeszyn	0,0887
Miernów	0,3214
Niegostawice	-0,6578
Nieprawice	0,1462
Pełczyska	-0,1115
Probołowice	0,3271
Rudawa	-0,3974
Stawiszyce	-0,2605
Wojstawice	-0,1733

Wola Chroberska	0,8637
Żłota	0,5665
Żurawniki	-0,6605

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przyjętym założeniem, jednostkami urbanistycznymi, w których występuje kryzys w sferze środowiskowej są: Wola Chroberska, Żłota, Chroberz, Probołowice, Miernów, Nieprowice i Kostrzeszyn.

Mapa 6. Jednostki urbanistyczne znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej gminy Żłota

Źródło: opracowanie własne

3.4.4. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

O potencjale i atrakcyjności danego obszaru świadczą także warunki przestrzenno-funkcjonalne, mogą one przyciągać nowych mieszkańców lub potencjalnych inwestorów. Określenie obszarów problemowych w tym zakresie dotyczyć będzie przede wszystkim infrastruktury oraz dostępności komunikacyjnej.

Obszar gminy podzielony jest na 14sołectw, które charakteryzuje typowa zagrodowa zabudowa wiejska o dużym rozdrobieniu i rozproszeniu. W poszczególnych miejscowościach

zagospodarowanie przestrzenne jest podobne i cechuje się liniową zabudową wzdłuż przebiegających przez gminę dróg.

Na terenie gminy występuje problem słabej dostępności komunikacyjnej mieszkańców do instytucji publicznych oraz do dalszych ośrodków miejskich. Linie autobusowe w większości kursują wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Wieloletnie zaniedbania w zakresie rozbudowy infrastruktury szczególnie drogowej, spowodowane są w głównej mierze położeniem gminy, a także brakiem przemysłu.

Ważną częścią sfery przestrzenno-funkcjonalnej są miejsca atrakcyjne turystycznie, w tym zabytki, które w procesie rewitalizacji mają do odegrania bardzo ważną rolę, są potencjałem, zasobem nieodnawialnym oraz źródłem tożsamości lokalnej. Stan zachowania dziedzictwa materialnego może być przesłanką do wyznaczenia obszaru zdegradowanego lub zawężenia go, z racji znaczenia dla rozwoju gminy, do obszaru rewitalizacji. Nagromadzenie zabytków to w sytuacji brakujących środków na ich odnowę wymierna oznaka degradacji w sferze funkcjonalno-przestrzennej.

Do analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej w gminie wzięto pod uwagę następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru:

- liczba obiektów zabytkowych wymagających odnowy na 100 ha powierzchni sołectwa
- liczba przystanków komunikacji publicznej na 100 ha powierzchni sołectwa

Tabela 26. Liczba obiektów zabytkowych wymagających odnowy na 100 ha powierzchni sołectwa

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	0,00
Chroberz	0,564
Kostrzeszyn	0,00
Miernów	0,00
Niegosławice	0,00
Nieprawice	0,175
Pęczyska	0,388
Probołowice	0,357
Rudawa	0,00
Stawiszycy	0,00
Wojstawice	0,00
Wola Chrobberska	0,00
Żłota	0,079
Żurawniki	0,00
Średnia	0,11

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota (GEZ dla Gminy Żłota)

Tabela 27. Liczba przystanków komunikacji publicznej na 100 ha powierzchni sołectwa

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	0,00
Chroberz	0,504
Kostrzeszyn	0,908
Miernów	0,984
Niegostawice	0,875
Nieprawice	0,349
Pęczyska	0,776
Probołowice	2,854
Rudawa	1,144
Stawiszycy	1,610
Wojstawice	0,934
Wola Chroberska	0,379
Żłota	0,317
Żurawniki	0,974
Średnia	0,90

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Tabela 28. Wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa sołectwa	Liczba obiektów zabytkowych wymagających odnowy na 100 ha powierzchni sołectwa **	Liczba przystanków komunikacji publicznej na 100 ha powierzchni sołectwa **
Biskupice	-0,6169	-1,3432
Chroberz	2,4997	-0,5915
Kostrzeszyn	-0,6169	0,0111
Miernów	-0,6169	0,1244
Niegostawice	-0,6169	-0,0,81
Nieprawice	0,3501	-0,8227
Pełczyska	1,5272	-0,1858
Probołowice	1,3559	2,9136
Rudawa	-0,6169	0,3631
Stawiszycy	-0,6169	1,0581
Wojstawice	-0,6169	0,0499
Wola Chroberska	-0,6169	-0,7779
Żłota	-0,1804	-0,8704
Żurawniki	-0,6169	0,1095

Źródło: opracowanie własne

*STYMULANTA

** DESTYMULANTA

Dla podsumowania sfery przestrzenno-funkcjonalnej wykorzystano wyliczenie ujednoczonego wskaźnika syntetycznego. Za obszary bez stanu kryzysowego w sferze przestrzenno-funkcjonalnej uznawane są jednostki urbanistyczne, które osiągnęły wartości ujemne. Jednostki urbanistyczne, które otrzymały wartości dodatnie, są uznane za obszary kryzysowe w sferze funkcjonalno-przestrzennej.

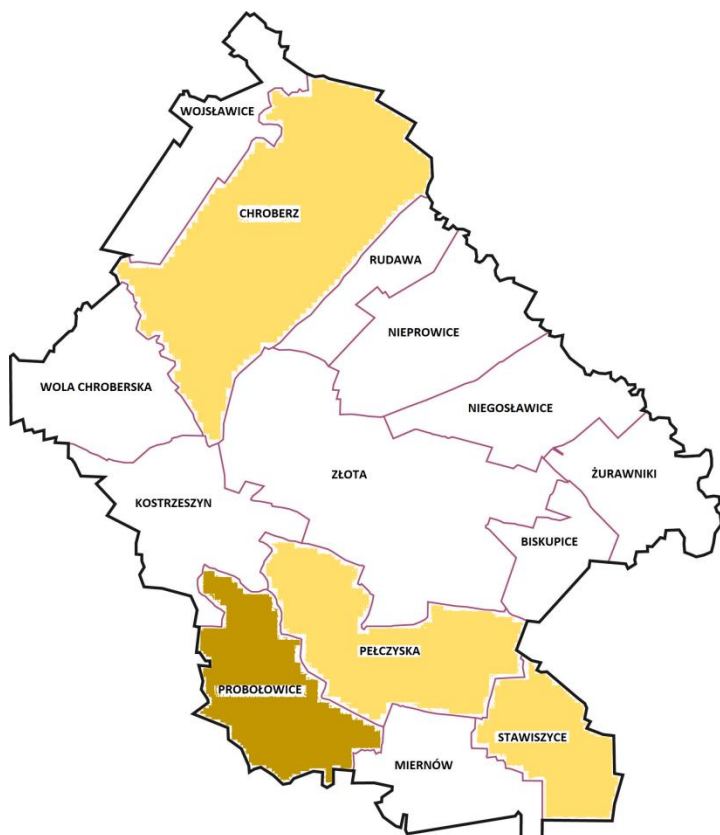
Tabela 29. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery funkcjonalno-przestrzennej

Nazwa sołectwa	Wskaźnik syntetyczny
Biskupice	-0,9801
Chroberz	0,9541
Kostrzeszyn	-0,3029
Miernów	-0,2463
Niegostawice	-0,3275
Nieprawice	-0,2363
Pełczyska	0,6707
Probołowice	2,1347
Rudawa	-0,1269
Stawiszycy	0,2206
Wojstawice	-0,2835
Wola Chrobberska	-0,6974
Żłota	-0,5254
Żurawniki	-0,2537

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przyjętym założeniem, jednostkami urbanistycznymi, w których występuje kryzys w sferze funkcjonalno-przestrzennej są Probołowice, Chroberz, Pełczyska i Stawiszycy.

Mapa 7. Jednostki urbanistyczne znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk sfery funkcjonalno-przestrzennej gminy Żłota

Źródło: opracowanie własne

3.4.5. SFERA TECHNICZNA

Zasoby mieszkaniowe w gminie Żłota charakteryzują się zdecydowaną przewagą zabudowy jednorodzinnej. Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkań na terenie gminy stale rosła, zwiększała się również przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania oraz przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę.

Głównym szlakiem komunikacyjnym gminy Żłota są drogi powiatowe, drogi gminne oraz uzupełniająco drogi wewnętrzne. Przez południowo-wschodni fragment terenu gminy w rejonie miejscowości Stawiszycy przebiega około 2 kilometrowy odcinek drogi wojewódzkiej nr 776 (DW776), łączącej południową obwodnicę Krakowa (węzeł łagiewnicki) A4 w Krakowie z drogą krajową nr 73 (DK73) w Busku-Zdroju. Część dróg gminnych wymaga remontów i modernizacji ze względu na zły stan techniczny. Ważne jest również wyposażenie gminy w infrastrukturę okołodobową (chodniki, parkingi, drogi dla pieszych i rowerów, przystanki itp.). Stan infrastruktury drogowej wpływa na komfort jazdy i częstotliwość wypadków i zdarzeń drogowych. Ważne jest również bezpieczeństwo mieszkańców gminy, dlatego poddano analizie długości chodników i ciągów pieszych na terenie gminy.

Do analizy sfery technicznej w gminie wzięto pod uwagę następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru:

- liczba wydanych pozwoleń na budowę na 100 mieszkańców sołectwa
- długość chodnika dla pieszych w przeliczeniu na km drogi gminnej
- liczba zdarzeń drogowych zgłoszonych policji na 100 mieszkańców sołectwa

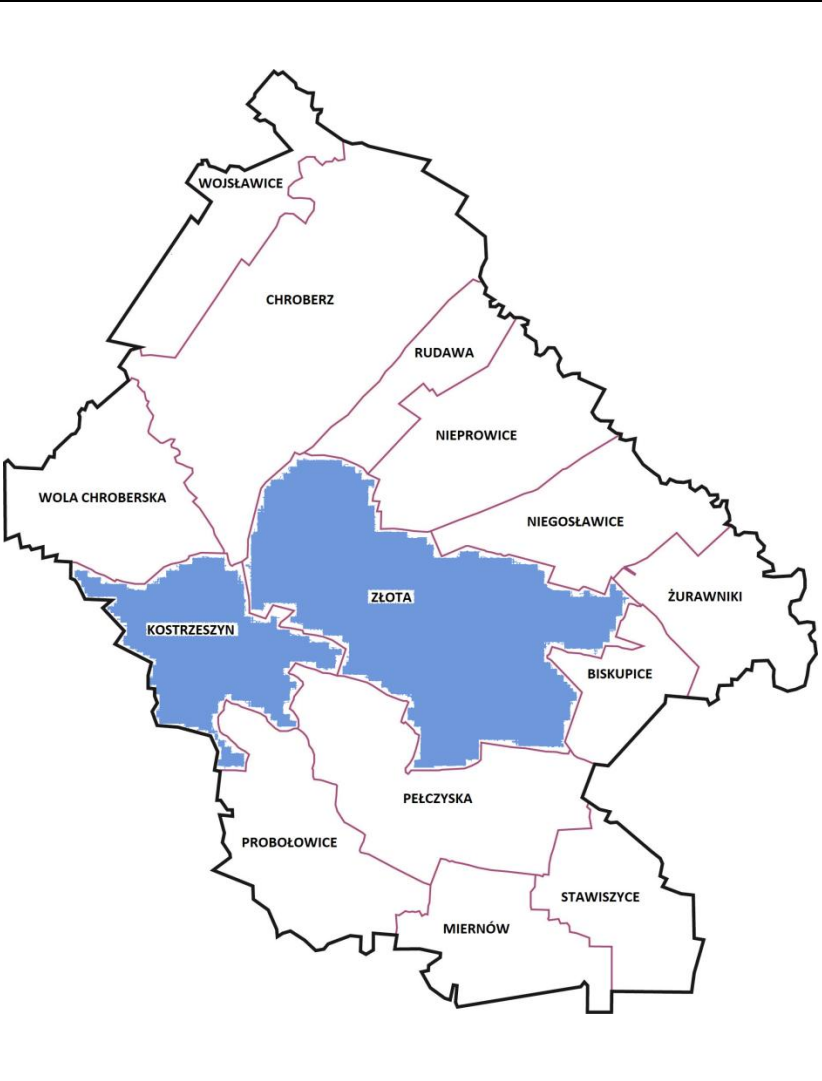
Tabela 30. Liczba wydanych pozwoleń na budowę na 100 mieszkańców sołectwa

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	0,000
Chroberz	0,361
Kostrzeszyn	0,930
Miernów	1,333
Niegostawice	0,000
Nieprawice	0,567
Pęczyska	1,729
Probołowice	0,427
Rudawa	0,000
Stawiszycy	0,273
Wojstawice	0,498
Wola Chrobberska	0,000
Żłota	0,607
Żurawniki	2,222
Średnia	0,639

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Tabela 31. Długość chodnika dla pieszych w przeliczeniu na km drogi gminnej

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	0,000
Chroberz	0,000
Kostrzeszyn	0,068
Miernów	0,000
Niegosławice	0,000
Nieprawice	0,000
Pęczyska	0,000
Probołowice	0,000
Rudawa	0,000
Stawiszycy	0,000
Wojstawice	0,000
Wola Chroberska	0,000
Żłota	0,326
Żurawniki	0,000
Średnia	0,028

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Tabela 32. Liczba zdarzeń drogowych zgłoszonych policji na 100 mieszkańców sołectwa

Nazwa sołectwa	Wartość wskaźnika
Biskupice	0,000
Chroberz	0,000
Kostrzeszyn	0,000
Miernów	0,000
Niegosławice	0,000
Nieprawice	0,000
Pęczyska	0,290
Probołowice	0,000
Rudawa	0,570
Stawiszycy	0,000
Wojśławice	0,000
Wola Chroberska	0,000
Żłota	0,000
Żurawniki	0,000
Średnia	0,061

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Żłota

Tabela 33. Znormalizowana wartość wskaźników dla sfery technicznej

Nazwa sołectwa	Liczba wydanych pozwoleń na budowę na 100 mieszkańców sołectwa	Długość chodnika dla pieszych w przeliczeniu na km drogi gminnej	Liczba zdarzeń drogowych zgłoszonych policji na 100 mieszkańców sołectwa
Biskupice	-0,3333	-0,9622	-0,3851
Chroberz	-0,3333	-0,4187	-0,3851
Kostrzeszyn	0,4720	0,4380	-0,3851
Miernów	-0,3333	1,0448	-0,3851
Niegosławice	-0,3333	-0,9622	-0,3851
Nieprawice	-0,3333	-0,1085	-0,3851
Pełczyska	-0,3333	1,6410	1,4330
Probołowice	-0,3333	-0,3193	-0,3851
Rudawa	-0,3333	-0,9622	3,1885
Stawiszycy	-0,3333	-0,5512	-0,3851
Wojśławice	-0,3333	-0,2124	-0,3851
Wola Chroberska	-0,3333	-0,9622	-0,3851
Złota	3,5276	-0,0483	-0,3851
Żurawniki	-0,3333	2,3833	-0,3851

Źródło: opracowanie własne

Tabela 34. Wartości wskaźników dla sfery technicznej po określeniu stymulanty i destymulanty

Nazwa sołectwa	Liczba wydanych pozwoleń na budowę na 100 mieszkańców sołectwa *	Długość chodnika dla pieszych w przeliczeniu na km drogi gminnej *	Liczba zdarzeń drogowych zgłoszonych policji na 100 mieszkańców sołectwa **
Biskupice	0,3333	0,9622	-0,3851
Chroberz	0,3333	0,4187	-0,3851
Kostrzeszyn	-0,4720	-0,4380	-0,3851
Miernów	0,3333	-1,0448	-0,3851
Niegosławice	0,3333	0,9622	-0,3851

Nieprovice	0,3333	0,1085	-0,3851
Pełczyska	0,3333	-1,6410	1,4330
Probołowice	0,3333	0,3193	-0,3851
Rudawa	0,3333	0,9622	3,1885
Stawiszycy	0,3333	0,5512	-0,3851
Wojstawice	0,3333	0,2124	-0,3851
Wola Chroberska	0,3333	0,9622	-0,3851
Żłota	-3,5276	0,0483	-0,3851
Żurawniki	0,3333	-2,3833	-0,3851

Źródło: opracowanie własne

*STYMULANTA

** DESTYMULANTA

Dla podsumowania sfery technicznej wykorzystano wyliczenie ujednoczonego wskaźnika syntetycznego. Za obszary bez stanu kryzysowego w sferze technicznej uznawane są jednostki urbanistyczne, które osiągnęły wartości ujemne. Jednostki urbanistyczne, które otrzymały wartości dodatnie, są uznane za obszary kryzysowe w sferze technicznej.

Tabela 35. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery technicznej

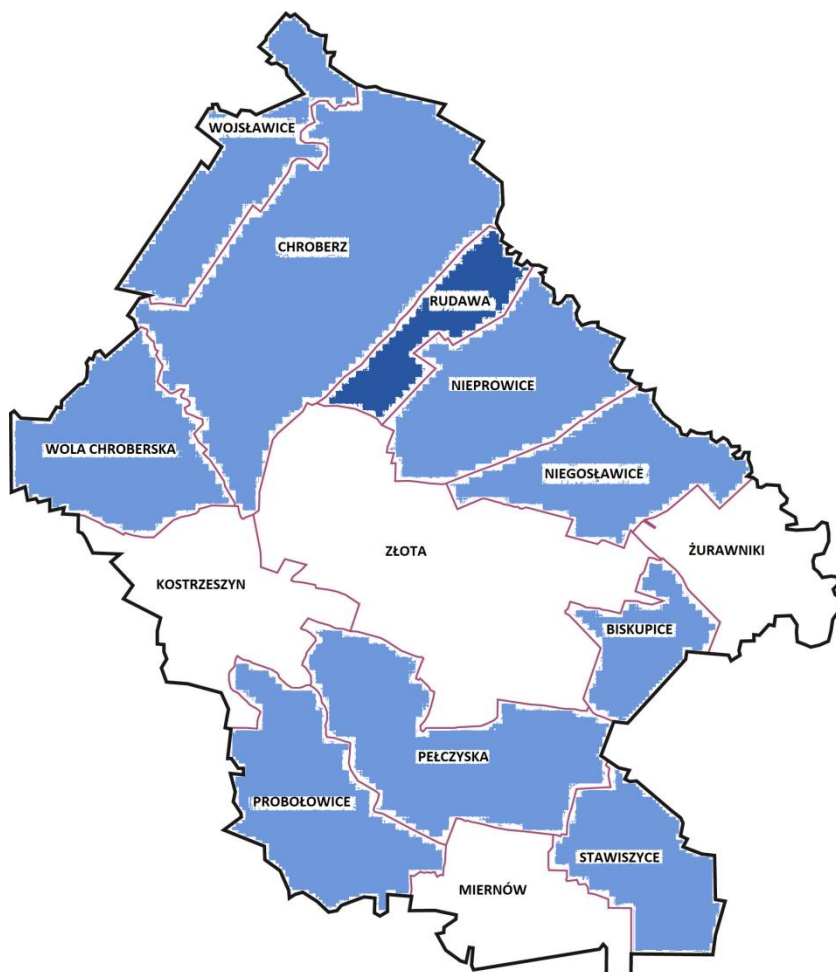
Nazwa sołectwa	Wskaźnik syntetyczny
Biskupice	0,3035
Chroberz	0,1223
Kostrzeszyn	-0,4317
Miernów	-0,3655
Niegostawice	0,3035
Nieprovice	0,0189
Pełczyska	0,0418
Probołowice	0,0892
Rudawa	1,4947
Stawiszycy	0,1664
Wojstawice	0,0535
Wola Chroberska	0,3035

Złota	-1,2882
Żurawniki	-0,8117

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z przyjętym założeniem, jednostkami urbanistycznymi, w których występuje kryzys w sferze technicznej są: Rudawa, Biskupice, Niegosławice, Wola Chroberska, Stawiszce, Chroberz, Probołowice, Wojstawice, Pełczyska i Nieprowice.

Mapa 8. Jednostki urbanistyczne znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk sfery technicznej gminy Złota

Źródło: opracowanie własne

3.5. OBSZARY KRYZYSOWE - PODSUMOWANIE

Za obszary kryzysowe w omawianych sferach tj. społecznej (głównej – wskaźnik decydujący) gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej na terenie gminy Złota uznano te jednostki urbanistyczne, w których osiągnięte zostały najmniej korzystne wskaźniki zobrazowane w powyższych zestawieniach i mapach.

Jednostki urbanistyczne, w których nastąpiła koncentracja problemów społecznych zostały wyliczone wskaźnikiem syntetycznym (metoda IMD) w poprzednim podrozdziale i zaznaczone w tabeli kolorem. Te będą głównym – decydujących – wskaźnikiem do wyznaczenia kryzysu w danej jednostce urbanistycznej.

Wskazanie obszarów było możliwe dzięki ocenie nasilenia koncentracji negatywnych zjawisk w oparciu o ocenę sumaryczną liczby wskaźników w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), których wartości wypadają gorzej w porównaniu do średniej wartości dla obszaru gminy. Jak wynika z poniższej tabeli obszary kryzysowe można zdiagnozować w zasadzie w każdym sołectwie.

Tabela 36. Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego – zestawienie zbiorcze

Nazwa sołectwa	Wskaźnik syntetyczny dla sfery społecznej	Wskaźnik syntetyczny dla sfery gospodarczej	Wskaźnik syntetyczny dla sfery środowiskowej	Wskaźnik syntetyczny dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej	Wskaźnik syntetyczny dla sfery technicznej
Biskupice	-0,97322	1,8455	-0,5953	-0,9801	0,3035
Chroberz	0,47643	0,4311	0,5427	0,9541	0,1223
Kostrzeszyn	0,13019	-0,3787	0,0887	-0,3029	-0,4317
Miernów	0,02428	-0,5523	0,3214	-0,2463	-0,3655
Niegostawice	0,14014	-0,9927	-0,6578	-0,3275	0,3035
Nieprawice	0,31528	0,4918	0,1462	-0,2363	0,0189
Pęczyska	0,31320	-0,8311	-0,1115	0,6707	0,0418
Probołowice	-0,26039	0,6940	0,3271	2,1347	0,0892
Rudawa	0,63222	0,1368	-0,3974	-0,1269	1,4947
Stawiszycy	-0,02249	1,6650	-0,2605	0,2206	0,1664
Wojślawice	-0,10618	0,6168	-0,1733	-0,2835	0,0535
Wola Chroberska	-0,59794	-2,2765	0,8637	-0,6974	0,3035

Żłota	0,31889	0,8661	0,5665	-0,5254	-1,2882
Żurawniki	-0,391889	0,4760	-0,6605	-0,2537	-0,8117

Źródło: opracowanie własne

4. MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW W PROCES DIAGNOSTYCZNY

Przy opracowaniu „Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Żłota” stosowano narzędzia partycypacyjne, pozwalające włączyć mieszkańców gminy w proces opracowania diagnozy. Opracowano ankietę, która została zamieszczona na stronie internetowej Urzędu Gminy, ponadto informacja o możliwości wypełnienia ankiety była rozpowszechniana przez sołtysów oraz placówki gminne. W ankiecie zamieszczono pytania dotyczące identyfikacji problemów społecznych oraz terenów, które zdaniem ankietowanych powinny być objęte działaniami rewitalizacyjnymi.

W toku badania poproszono o wskazanie obszarów, które zdaniem ankietowanych powinny zostać poddane rewitalizacji. Respondenci najczęściej wskazywali na sołectwa Chroberz oraz Żłota. Następnie wskazywano sołectwo Pełczyska, Miernów i Kostrzeszyn.

Powody, dla którego respondenci uznali w/w obszary, jako wskazane do podjęcia działań rewitalizacyjnych to w sferze społecznej: brak perspektyw dla młodzieży – jako problem o znaczącym wpływie lub dużym znaczeniu wskazało ponad 86% ankietowanych, starzenie się społeczeństwa i problemy ludzi starszych – 77%, niewystarczającą bazę i dostępność opieki medycznej – 63%, mała aktywność mieszkańców gminy – ok. 58% ankietowanych.

Kolejnym obszarem poddanym analizie było zagospodarowanie przestrzenne, baza techniczna, ochrona środowiska i uwarunkowania ekonomiczne. Największym problemem dla mieszkańców jest zły stan infrastruktury drogowej oraz braki w otoczeniu drogowym (drogi dla pieszych i rowerów, przystanki, pobocza, parkingi itp.). Kolejnym najczęściej wskazywanym problemem są braki w infrastrukturze technicznej (wodociąg, kanalizacja) oraz mała atrakcyjność obszaru gminy dla potencjalnych inwestorów z zewnątrz.

Ankieta zawierała również pytanie dotyczące wskazania, jakie działania inwestycyjne powinny być przeprowadzone na wyznaczonym terenie, które należy podjąć podczas rewitalizacji, aby zniwelować występowanie negatywnych zjawisk. Najczęściej wskazywane odpowiedzi to: poprawa stanu infrastruktury technicznej, przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu przyciągnięcia inwestorów, poprawa dostępu do opieki zdrowotnej, poprawa stanu infrastruktury drogowej i okołodrogowej (drogi dla pieszych i rowerów, parkingi, przystanki), poprawa gospodarki odpadami, wykorzystanie przestrzeni publicznej do budowy obiektów małej infrastruktury, integrującej lokalną społeczność. W ramach opracowania „Diagnozy... organizowane były cykliczne spotkania zespołu ds. Rewitalizacji z wykonawcą opracowania, na których na bieżąco analizowano wyniki ankiet oraz dane statystyczne, przygotowane przez Urząd Gminy i inne instytucje.

„Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Żłota” zostanie poddana konsultacjom społecznym w trybie określonym w art. 5 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, z zachowaniem wymaganych sposobów zawiadamiania mieszkańców oraz terminów określonych w art. 6 ust 1. w/w ustawy.

5. WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Analiza wskaźnikowa pozwoliła zidentyfikować obszary gminy Żłota, na których występuje koncentracja negatywnych zjawisk, co powoduje stan kryzysowy. Wskazanie obszarów było możliwe dzięki ocenie nasilenia koncentracji negatywnych zjawisk w oparciu o ocenę sumaryczną liczby wskaźników w poszczególnych sferach (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej), których wartości wypadają gorzej w porównaniu do średniej wartości dla obszaru gminy. Jak wynika z poniższej tabeli obszary kryzysowe można zdiagnozować w zasadzie w każdej miejscowości gminy Żłota.

Tabela 37. Obszary zdegradowane na terenie gminy Żłota, wyznaczone w oparciu o analizę wskaźnikową

Nazwa sołectwa	Sfera społeczna	Obecność wskaźników kryzysowych w sferze gospodarczej, środowiskowej, funkcjonalno-przestrzennej i technicznej	Udział w całkowitej liczbie mieszkańców [%]	Udział w ogólnej powierzchni gminy [%]
Biskupice	-0,97322	2	2,69%	2,77%
Chroberz	0,47643	4	19,05%	16,93%
Kostrzeszyn	0,13019	1	4,93%	6,72%
Miernów	0,02428	1	5,16%	4,96%
Niegostawice	0,14014	1	5,39%	5,57%
Nieprawice	0,31528	3	8,10%	6,98%
Pęczyska	0,31320	2	7,96%	9,42%
Probołowice	-0,26039	4	5,37%	6,84%
Rudawa	0,63222	2	4,02%	3,20%
Stawiszycy	-0,02249	3	8,40%	4,54%
Wojstawice	-0,10618	2	4,61%	5,22%
Wola Chroberska	-0,59794	2	1,26%	6,43%

Złota	0,31889	2	18,91%	15,39%
Żurawniki	-0,391889	1	4,13%	5,01%

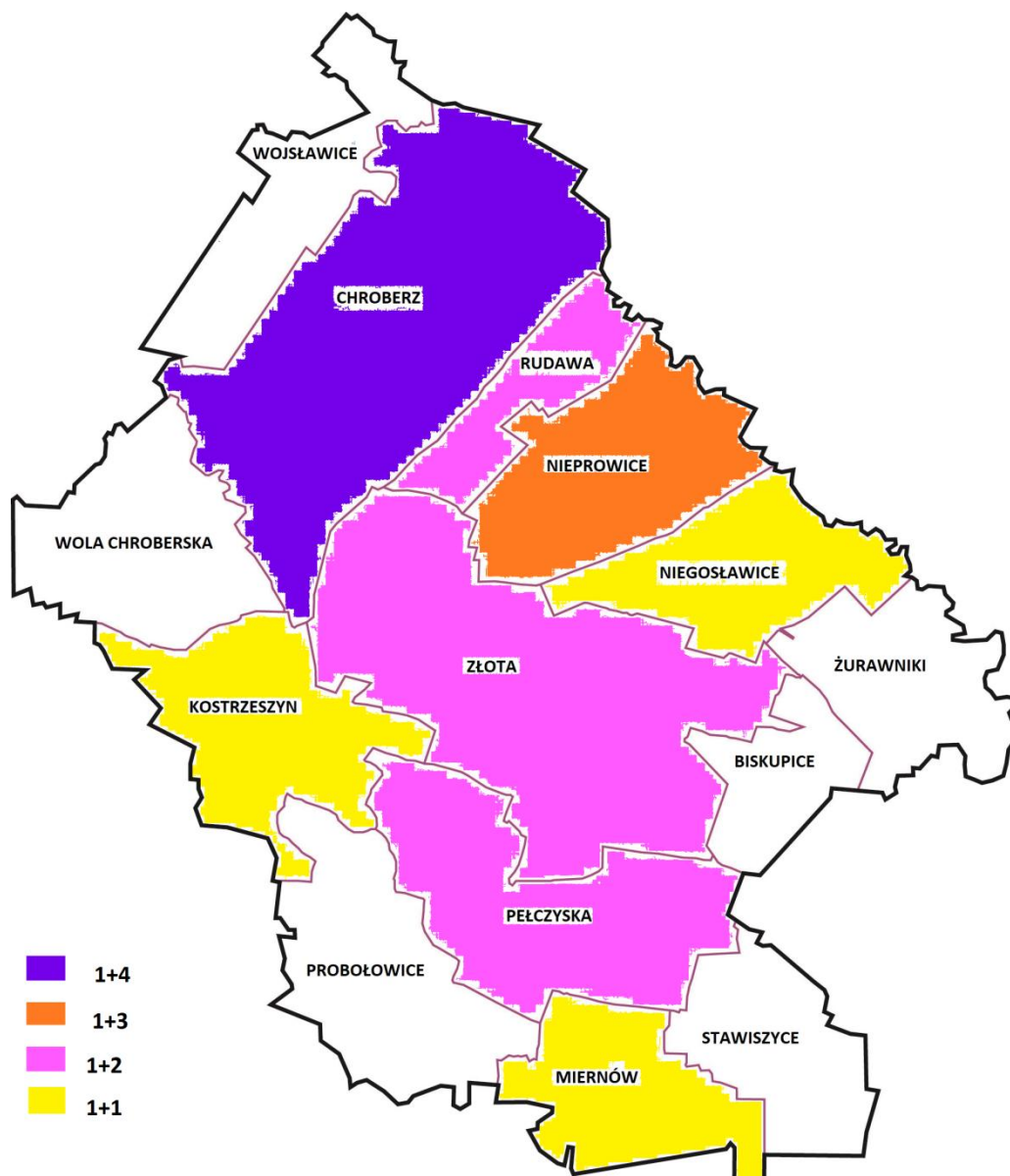
Źródło: opracowanie własne

Na poniższej mapie przedstawiony został obszar zdegradowany na terenie gminy Złota według wyliczeń negatywnych wskaźników syntetycznych z zastosowaniem kryterium gradacji, tj.:

- jednostki urbanistyczne, które poza negatywnym wskaźnikiem syntetycznym w sferze społecznej, uzyskały minimum 4 negatywne wskaźniki syntetyczne w pozostałych sferach - kolor fioletowy (1+4),
- jednostki urbanistyczne, które poza negatywnym wskaźnikiem syntetycznym w sferze społecznej, uzyskały 2 negatywne wskaźniki syntetyczne w pozostałych sferach - kolor pomarańczowy (1+3),
- jednostki urbanistyczne, które poza negatywnym wskaźnikiem syntetycznym w sferze społecznej, uzyskały 2 negatywne wskaźniki syntetyczne w pozostałych sferach - kolor różowy(1+2),
- jednostki urbanistyczne, które poza negatywnym wskaźnikiem syntetycznym w sferze społecznej, uzyskały 1 negatywny wskaźnik syntetyczny w pozostałych sferach - kolor żółty (1+1).

Na poniższej mapie zaznaczono sołectwa, które wyznaczone zostały, jako obszar zdegradowany.

Mapa 9. Obszar zdegradowany na terenie gminy Złota wg wskaźników delimitacyjnych

Źródło: opracowanie własne

Obszar zdegradowany na terenie gminy Złota wyznaczono na podstawie zapisów ustawy o rewitalizacji w jednostkach urbanistycznych, dla których spełniono łącznie dwa warunki:

- określono obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz
- określono występowanie co najmniej jednego z negatywnych zjawisk w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

Jednostkami urbanistycznymi na terenie gminy Żłota spełniającymi łącznie dwa powyższe kryteria dotyczące wyznaczenie obszaru zdegradowanego są **Chroberz, Nieprowice, Żłota, Pełczyska, Rudawa, Miernów, Niegosławice oraz Kostrzeszyn**.

Wyznaczone obszary zdegradowane cechuje nagromadzenie negatywnych zjawisk kryzysowych, którym należy przeciwdziałać poprzez integrację działań w sferze społecznej i w sferach współwystępujących (tj. gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej).

Identyfikacja niekorzystnych procesów we wskazanych strefach ukazała skalę negatywnych zjawisk, dokumentując tym samym niekorzystne wartości wskaźników. Ponadto, wybrane wskaźniki umożliwiły zdobycie informacji odzwierciedlających specyfikę obszaru i problemy na nim występujące oraz dały możliwość porównania uzyskanych wartości z danymi dla całej gminy.

Wyniki konsultacji społecznych przeprowadzonych wśród mieszkańców gminy Żłota uzupełniły przeprowadzoną analizę wskaźnikową, potwierdzając jednocześnie zasadność działań rewitalizacyjnych wskazanych na podstawie badań danych zastanych. W toku badania poproszono o wskazanie obszarów, które zdaniem ankietowanych powinny zostać poddane rewitalizacji.

Najczęstszymi odpowiedziami ankietowanych było sołectwo Chroberz, Żłota oraz Pełczyska. Działania inwestycyjne są ważnym aspektem w procesie rewitalizacji.

Podczas prac nad niniejszą „Diagnozą...” Zespół ds. Rewitalizacji przeanalizował dane statystyczne i wnioski z przeprowadzonej delimitacji i podjął decyzję o wzięciu pod uwagę w wyznaczaniu obszaru zdegradowanego na terenie gminy Żłota jednostek urbanistycznych, które uzyskały najniższy wynik w przeprowadzanej analizie, tj. jednostek urbanistycznych, w których oprócz problemów w sferze społecznej, zaznaczyły się problemy negatywne w sferze społecznej oraz co najmniej w jednej innej diagnozowanej sferze. Do nich zaliczane są sołectwa Chroberz, Kostrzeszyn, Miernów, Niegosławice, Nieprowice, Pełczyska, Rudawa oraz Żłota - jednostki te stanowią będą obszar zdegradowany gminy Żłota.

Tabela 38. Identyfikacja obszaru zdegradowanego gminy Żłota

Obszar zdegradowany	Powierzchnia	Liczba mieszkańców
Chroberz	1388,65 ha	830
Kostrzeszyn	550,89 ha	215
Miernów	406,62 ha	225
Niegosławice	456,98ha	235
Nieprowice	572,55 ha	353
Pełczyska	772,82ha	347
Rudawa	262,16 ha	175
Żłota	1261,95 ha	824
dane obszaru zdegradowanego	5672,62 ha	3204
udział % obszaru zdegradowanego	69,18%	73,54%

w powierzchni gminy i liczbie mieszkańców gminy ogółem		
--	--	--

Źródło: opracowanie własne

6. WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Dla wyznaczenia zasięgu obszaru rewitalizacji kierowano się następującymi przesłankami:

- obszar rewitalizacji to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację,
- obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic,
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Niniejsza diagnoza posłużyła nie tylko do wyznaczenia obszaru zdegradowanego, ale także do wyznaczenia obszaru rewitalizacji w gminie Żłota, który ma zostać objęty Gminnym Programem Rewitalizacji. Obszar rewitalizacji stanowi całość lub część obszaru zdegradowanego. Cechuje się on szczególną koncentracją negatywnych zjawisk ze sfery społecznej oraz gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Ponadto obszar rewitalizacji ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. Obszar wskazany do rewitalizacji został skonkretyzowany w oparciu o dane ilościowe oraz wskaźniki jakościowe, co umożliwiło uchwycenie powiązań funkcjonalnych obszarów.

Powierzchnia obszaru zdegradowanego w gminie Żłota wynosi 69,18% powierzchni gminy (5672,62 ha), który zamieszkuje 73,54% ludności gminy (3204 osoby). Odsetek ten, przekracza maksymalną wartość liczby mieszkańców na obszarze rewitalizacji. Według art. 10 pkt 2 ustawy o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Wskutek tego obszar zdegradowany został ograniczony. Nastąpiło to we współpracy z pracownikami Urzędu Gminy Żłota na podstawie analizy uwarunkowań przestrzennych obszaru zdegradowanego.

Jako obszary z o największej intensywności niekorzystnych zjawisk w sferze społecznej oraz minimum dwóch pozostałych analizowanych sferach analizowano sołectwa Chroberz, Nieprowice, Pełczyska, Rudawa i Żłota. Po analizie z obszaru rewitalizacji wyłączono tereny sołectw Nieprowice i Rudawa oraz tereny z nową zabudową i tereny niezamieszkałe pozostałych sołectw. Na wybranych terenach koncentrują się negatywne zjawiska, a ponadto Gmina Żłota dysponuje na tych obszarach terenami

oraz budynkami, które mogą być wykorzystane przy minimalizacji niekorzystnych zjawisk społecznych w Gminnym Programie Rewitalizacji. Rewitalizacja jest skuteczniejsza, jeśli prowadzi się ją na ograniczonym terytorium. Pozwala to na koncentrację działań i środków, co przynosi lepsze efekty, także dla tej części obszaru zdegradowanego, który nie został uwzględniony, jako obszar bezpośredniej interwencji.

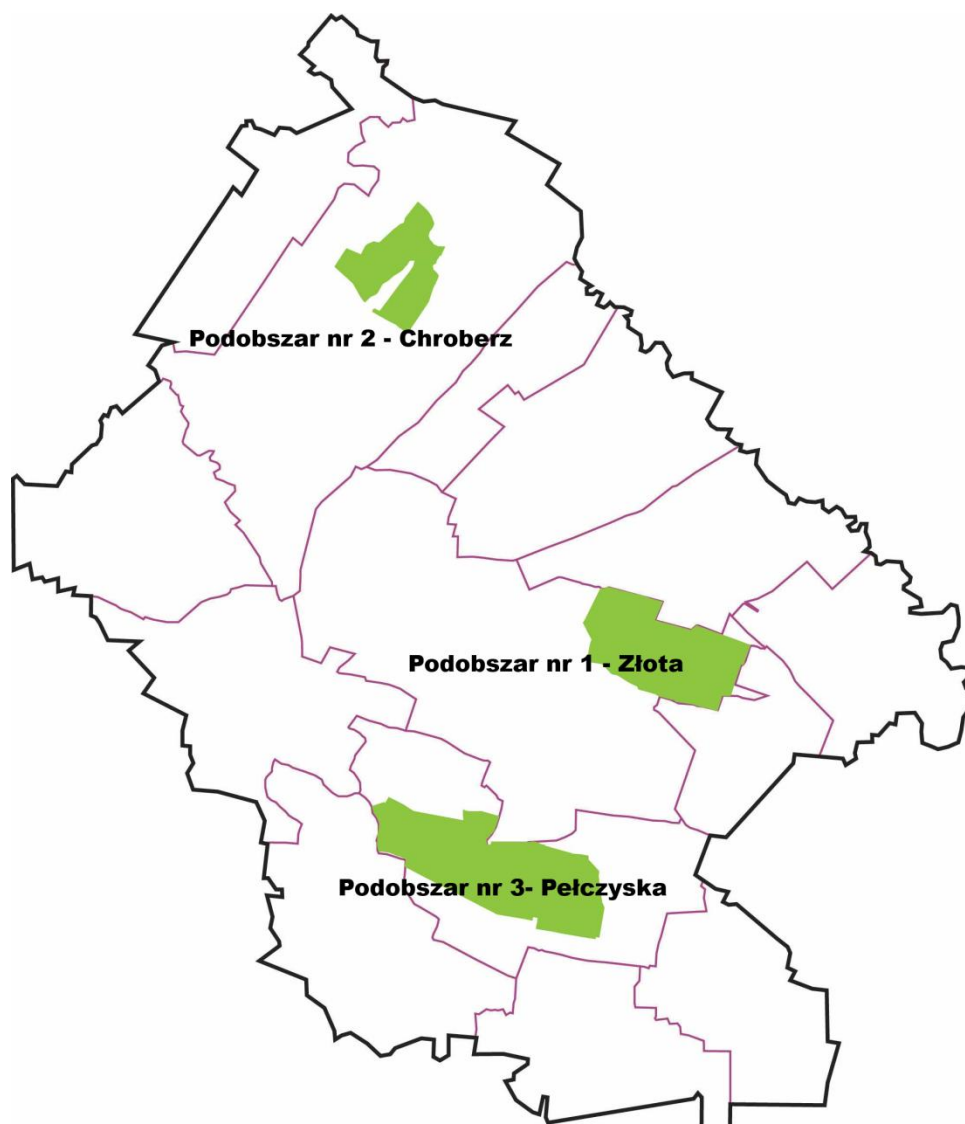
Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji to **521,89 ha – 6,36%** powierzchni gminy Złota. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji mieszka **1108 osób – 25,43%** ludności gminy Złota. W obszar rewitalizacji wchodzi trzy podobszary:

Podobszar nr 1 – Złota (174,95 ha, 394 mieszkańców)

Podobszar nr 2 – Chroberz (101,53 ha, 478 mieszkańców)

Podobszar nr 3 – Pełczyska (245,41 ha, 236 mieszkańców)

Mapa 10. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Złota

Źródło: opracowanie własne

Rewitalizacja dla swojej skuteczności na wyznaczonym obszarze na terenie gminy wymaga wieloletnich, wieloaspektowych i kompleksowych działań, a jej osiągnięcie będzie możliwe poprzez aktywność w ramach wyznaczonych celów we wszystkich 5 sferach:

- społecznej – likwidacja oraz ograniczenie zjawisk patologicznych, ograniczenie ubóstwa i poprawa dostępności do usług publicznych,
- gospodarczej – rozwój przedsiębiorczości na terenie obszaru rewitalizacji, ograniczenie zjawiska bezrobocia,
- środowiskowej – promocja postaw proekologicznych, rozwój odnawialnych źródeł energii,

- przestrzenno-funkcjonalnej - uporządkowanie przestrzeni publicznej, ochrona terenów o wysokich walorach przyrodniczych i kulturowych,
- technicznej - poprawa i rozwój infrastruktury technicznej, komunikacyjnej oraz modernizacja zabudowy.

7. REKOMENDACJE DLA UCHWAŁY RADY GMINY O WYZNACZENIU OBSZARU REWITALIZACJI

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2024 poz. 278), określa zasady prac, tryb przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji. Zgodnie z art. 3 ustawy przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie w zakresie własności gminy, stanowią zadanie własne gminy.

W przypadku, gdy gmina zamierza realizować w/w zadania własne, rada gminy wyznacza w drodze uchwały obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, które są niezbędne dla opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Program stanowić będzie podstawowe narzędzie prowadzenia rewitalizacji, zapewniające kompleksowość działań we współpracy ze społecznością lokalną. Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Proces ten musi być prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, działania skoncentrowane terytorialnie oraz aktywnie włączającym interesariuszy rewitalizacji.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego dokonuje się w oparciu o przesłanki określone w art. 9 ustawy, obejmujące występowanie koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz co najmniej jednego negatywnego zjawiska w sferach gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Zjawiska te zostały szczegółowo przebadane, a wyniki analiz przedstawione zostały w powyższych rozdziałach niniejszego dokumentu.

Wyznaczono obszar rewitalizacji obejmujący 3 podobszary:

Podobszar nr 1 – Złota (174,95 ha, 394 mieszkańców)

Podobszar nr 2 – Chroberz (101,53 ha, 478 mieszkańców)

Podobszar nr 3 – Pełczyńska (245,41 ha, 236 mieszkańców)

Podobszary obejmują centralne części sołectw – tereny zabudowane i zamieszkałe, po wyłączeniu terenów wykorzystywanych rolniczo, zalesionych, nieużytków. Łącznie obszar rewitalizacji obejmuje powierzchnię 521,89 ha, co stanowi 6,36% powierzchni gminy, który zamieszkiwany jest przez 1108 osób, co stanowi 25,43% ludności gminy. Wartości te nie przekraczają limitów 20% powierzchni gminy ani 30% liczby ludności gminy, określonych w art. 10 pkt. 2 ustawy o rewitalizacji. Nie rekomenduje się wprowadzenia prawa pierwokupu dla nieruchomości na terenie obszaru rewitalizacji oraz wprowadzania specjalnej strefy rewitalizacji na terenie gminy Złota. Obszar rewitalizacji nie jest objęty miejscowymi planami. Nie ma zatem zasadności wprowadzania ograniczeń w wydawaniu warunków zabudowy.

Spis tabel

Tabela 1. Powierzchnia poszczególnych sołectw Gminy Żłota	7
Tabela 2. Liczba mieszkańców wg miejscowości (stan na 13.02.2024r.).....	9
Tabela 3. Poziom przestępczości w Gminie Żłota za 2023 rok	14
Tabela 4. Środki finansowe przeznaczone na oświatę i wychowanie w 2023 roku	15
Tabela 6. Działające stowarzyszenia, fundacje i inne organizacje pozarządowe na terenie gminy Żłota	16
Tabela 7. Frekwencja w wyborach samorządowych w 2024 roku w podziale na obwody	17
Tabela 8. Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Żłota	31
Tabela 9. Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego	34
Tabela 10. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców sołectwa	38
Tabela 11. Liczba osób pobierających świadczenie z pomocy społecznej z powodu ubóstwa	39
Tabela 12. Przestępczość na 100 mieszkańców sołectwa	40
Tabela 13. Kwota uzyskana na fundusz sołecki w przeliczeniu na 1 mieszkańca sołectwa	41
Tabela 14. Frekwencja wyborcza - wybory samorządowe 2024 rok	42
Tabela 15. Zestawienie wartości wskaźników dla sfery społecznej.....	44
Tabela 16. Znormalizowana wartość wskaźników dla sfery społecznej	46
Tabela 17. Wartości wskaźników dla sfery społecznej po określeniu stymulanty i de stymulanty	47
Tabela 18. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery społecznej.....	48
Tabela 19. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru CEIDG na 100 mieszkańców sołectwa	51
Tabela 20. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru CEIDG na 100 ha powierzchni sołectwa	52
Tabela 21. Wartości wskaźników dla sfery gospodarczej po określeniu stymulanty i destymulanty	52
Tabela 22. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery gospodarczej.....	53
Tabela 23. Ilość wyrobów zawierających azbest do usunięcia na 100 mieszkańców w poszczególnych sołectwach	56
Tabela 24. Redukcja emisji CO ₂	57
Tabela 25. Wartości wskaźników dla sfery środowiskowej po określeniu stymulanty i destymulanty	57
Tabela 26. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery środowiskowej.....	58
Tabela 27. Liczba obiektów zabytkowych wymagających odnowy na 100 ha powierzchni sołectwa	61
Tabela 28. Liczba przystanków komunikacji publicznej na 100 ha powierzchni sołectwa	62
Tabela 29. Wartości wskaźników dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej po określeniu stymulanty i destymulanty	63
Tabela 30. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery funkcjonalno-przestrzennej.....	64
Tabela 31. Liczba wydanych pozwoleń na budowę na 100 mieszkańców sołectwa	66

Tabela 32. Długość chodnika dla pieszych w przeliczeniu na km drogi gminnej.....	67
Tabela 33. Liczba zdarzeń drogowych zgłoszonych policji na 100 mieszkańców sołectwa.....	68
Tabela 34. Znormalizowana wartość wskaźników dla sfery technicznej.....	69
Tabela 35. Wartości wskaźników dla sfery technicznej po określeniu stymulanty i destymulanty	69
Tabela 36. Wartość wskaźnika syntetycznego dla sfery technicznej.....	70
Tabela 37. Analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej przy użyciu wskaźnika syntetycznego – zestawienie zbiorcze	72
Tabela 38. Obszary zdegradowane na terenie gminy Złota, wyznaczone w oparciu o analizę wskaźnikową	74
Tabela 39. Identyfikacja obszaru zdegradowanego gminy Złota.....	77

Spis map

Mapa 1. Położenie poszczególnych sołectw na terenie Gminy Złota.....	5
Mapa 2. Ewidencja wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Złota	21
Mapa 3. Sołectwa wchodzące w skład gminy Złota.....	31
Mapa 4. Jednostki urbanistyczne znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych gminy Złota	50
Mapa 5. Jednostki urbanistyczne znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk gospodarczych gminy Złota	54
Mapa 6. Jednostki urbanistyczne znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej gminy Złota	59
Mapa 7. Jednostki urbanistyczne znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk sfery funkcjonalno-przestrzennej gminy Złota	65
Mapa 8. Jednostki urbanistyczne znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk sfery technicznej gminy Złota	71
Mapa 9. Obszar zdegradowany na terenie gminy Złota wg wskaźników delimitacyjnych	76
Mapa 10. Obszar rewitalizacji na terenie gminy Złota	79

Spis wykresów

Wykres 1. Powierzchnia sołectw Gminy Złota [%].....	7
Wykres 2. Liczba ludności Gminy Złota w latach 2018-2023.....	8
Wykres 3. Struktura ludności gminy według ekonomicznych grup wieku w latach 2018-2023.....	10
Wykres 4. Liczba mieszkańców wg miejscowości [%].....	10
Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Złota w latach 2018-2023.....	11
Wykres 6. Liczba rodzin korzystających z pomocy GOPS w latach 2019-2023.....	12

Wykres 7. Liczba osób korzystających z pomocy GOPS w poszczególnych miejscowościach w 2023 roku	12
Wykres 8. Liczba osób korzystających z pomocy GOPS w poszczególnych miejscowościach z powodu ubóstwa w 2023 roku	13
Wykres 9. Liczba osób korzystających z pomocy GOPS w poszczególnych miejscowościach z powodu niepełnosprawności w 2023 roku	13
Wykres 10. Powierzchnia wyznaczonych jednostek urbanistycznych w gminie Złota	33
Wykres 11. Liczba mieszkańców wyznaczonych jednostek urbanistycznych na terenie gminy Złota	33

Uzasadnienie

Wniosek o wyznaczenie obszaru rewitalizacji został złożony przez Wójta Gminy Złota. Wniosek spełnia wymogi określone w art. 11 ustawy o rewitalizacji i zawiera wskazanie granic obszaru zdegradowanego na mapie w skali 1:5000 oraz diagnozę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Złota.

Przed złożeniem wniosku o wyznaczenie obszaru zdegradowanego przeprowadzono – zgodnie z art. 6 ustawy o rewitalizacji – wymagane konsultacje społeczne. W przedstawionej wersji diagnozy uwzględniono wnioski zgłoszone w ramach konsultacji.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego dokonuje się w oparciu o przesłanki określone w art. 9 ustawy, obejmujące występowanie koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz co najmniej jednego z negatywnych zjawisk sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Zjawiska te zostały szczegółowo przebadane, a wyniki analiz przedstawione zostały w rozdziałach dokumentu DIAGNOZA SŁUŻĄCA WYZNACZENIU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI GMINY ZŁOTA.

Przesłanki do wyznaczenia obszaru zdegradowanego spełnione zostały dla 8 jednostek urbanistycznych, w tym dla 5 jednostek, które poza negatywnym wskaźnikiem w sferze społecznej osiągnęły minimum 2 wskaźniki negatywne w sferach pozostałych. Jako jednostki urbanistyczne przyjęto sołectwa.

Obszar rewitalizacji wyznacza się, jako obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, charakteryzujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Uwzględniając indywidualną charakterystykę jednostek wchodzących w skład obszaru zdegradowanego określono zakres obszaru rewitalizacji, obejmujący jednostki o najbardziej istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego. Obszar wskazany do rewitalizacji został skonkretyzowany w oparciu o dane ilościowe oraz wskaźniki jakościowe, co umożliwiło uchwycenie powiązań funkcjonalnych obszarów.

Powierzchnia obszaru zdegradowanego w gminie Złota wynosi 69,18% powierzchni gminy (5672,62 ha), który zamieszkuje 73,54% ludności gminy (3204 osoby). Odsetek ten, przekracza maksymalną wartość liczby mieszkańców na obszarze rewitalizacji. Według art. 10 pkt 2 ustawy o rewitalizacji, obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Wskutek tego obszar zdegradowany został ograniczony. Do analizy w diagnozie przyjmowano całą powierzchnię sołectw, do obszaru zdegradowanego uwzględniono tylko tereny zurbanizowane, po wyłączeniu terenów pól, lasów i innych nie zamieszkałych terenów. Nastąpiło to we współpracy z Zespołem ds. Rewitalizacji, złożonym z pracowników Urzędu Gminy Złota na podstawie analizy uwarunkowań przestrzennych obszaru zdegradowanego. Jako obszar zdegradowany uznano część sołectwa Złota o powierzchni 174,95 ha, zamieszkały przez 394 osoby, część sołectwa Chroberz o powierzchni 101,53 ha, zamieszkały przez 478 osób oraz część sołectwa Pełczyńska o powierzchni 245,41 ha, zamieszkały przez 236 osób. Z obszaru rewitalizacji wyłączono tereny z nową zabudową, znajdujące się na obrzeżach miejscowości Złota i Chroberz. Ponadto do obszaru rewitalizacji nie włączono terenów rolnych i zalesionych, położonych w w/w sołectwach. Rewitalizacja jest skuteczniejsza, jeśli prowadzi się ją na ograniczonym terytorium. Pozwala to na koncentrację działań i środków, co przynosi lepsze efekty, także dla tej części obszaru zdegradowanego, który nie został uwzględniony jako obszar bezpośredniej interwencji.

Łączna powierzchnia obszaru rewitalizacji to 521,89 ha – 6,36% powierzchni gminy Złota. Na wyznaczonym obszarze rewitalizacji mieszka 1108 osób – 25,43% ludności gminy Złota. W obszar rewitalizacji wchodzi trzy podobszary, położone w sołectwach Złota, Chroberz oraz Pełczyńska.